

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišvo Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezapre reklamacije so poštnine proste.

Spodnještajerska kmečka organizacija.

Piše Martin Cerjak, ekonom v Rajhenburgu.

I.

Namerava se v kratkem ustanoviti takoimenovana „Kmečka zveza“ za Spodnještajersko.

Mi slov. štaj. kmetje pozdravljamo to idejo z navdušenim srcem!

Živimo sedaj v dobi medsebojnega ožjega združevanja različnih stanov. Vsi stanovi združujejo se dandanes med seboj v ožjo stanovsko zvezo in tako z združenimi silami skušajo v svetovni borbi si svoje gmotno stališče po enotnem, skupnem, dobro premišljenem načrtu izboljšati. Bila bi toraj velika nezmisel od strani spodnještajerskih kmetov, potrpežljivo še nadalje čakati, kaj nam prihodnost dobrega prinese. Trajnega uspeha na našem gospodarskem polju, če se mi sami ne zganemo, zastonj sami pričakujemo pri današnjih razmerah. V koči vsakega priprostega seljaka mora dandanes prepričanje in navdušenje oživetiti, da v prvi vrsti le samopomoč je ona pot, ki vodi do večje kmečke strokovne izobrazbe in po tej do boljšega blagostanja. In to prepričanje vcepiti v srca vseh spodnještaj. slov. kmetov in jih voditi po sigurni poti do končnega cilja naj bode prva in glavna naloga prihodnje „Kmečke zveze“.

Dannadan čujejo se pritožbe: kmečki stan propada. Žalibog so tudi opravičene. — Približuje se svojem propadu sicer s počasnimi koraki, toda dosledno.

Ni moj namen razmotrivati danes vzroke, zakaj kmečki stan propada, to je že vsakemu več ali manj znano. — Navajajo se različni vzroki kmečkega nazadovanja. — Stavljajo se mnogoštevilni predlogi, kako kmečko stališče izboljšati itd. — Toda, ako še tako bridko tarnamo, vzroke nazadovanja vsestransko preresetavamo, vsaki dan cele kopice pametnih predlogov v svrhu gmotnega izboljšanja kmetijstva na dnevni red spravljamo, — nam vse to nič ne pomaga, ako se končno sami ne vzdramimo iz dosedanjega spanja ter odločno in pogumno takoj ne začnemo s temeljito preosnovo dosedanjega gospodarstva na vseh koncih in krajih.

S to preosnovo pa moramo najprvo pri samem sebi začeti. — Starokopitarsko suknjo, katero smo od naših pradedov podedovali — in katero marsikateri tako skrbno čuva — moramo sleči ter napredovati s časom, drugače bo to časovno napredovanje vršilo se preko naših glav, v našo lastno gmotno škodo in v naš končni pogin.

Napredno kmetijstvo zahteva dandanes, kakor vsaka druga stroka — ako hoče da se uspešno vodi — celega moža in to moža značajnega, vztrajnega, odločnega in delavnega.

Pomislimo n. pr. kako bi bilo dandanes z obrtnimi stanovi, ko bi se ti danes nahajali na isti stopinji stanovske strokovne izobrazbe, kakor pred pol stoletjem?

Tudi pri kmetijstvu velja dandanes pravilo, naj bi se mnogo več z glavo delalo, kakor z rokami. — Pregovor: „moli in delaj!“ se dandanes naj izpolni: „moli, delaj in računaj!“ To se pravi, predno kako delo začnemo, dobro vse preudariti, kako bi se dala stvar bolj dobičkonosno uravnati. — Poslužiti se moramo vseh znanstvenih sredstev, ki nam jih nudi napredujoči tok časa, t. j. različnih strokovnih listov, raznovrstnih gospodarskih strokovnih knjig, različnih kmetijskih predavanj, pametnih nasvetov izkušenih kmetovalcev, lastne skušnje praktičnih in modrih gospodarjev itd. — Toda marsikateri bode hladno pripomnil: „Vsi ne moremo študirani biti in strokovno nabraženi.“ — Seveda ne, ampak pred učenostjo gre še nekaj drugega. Resna, vztrajna volja, nepogljiva odločnost, stanovski ponos, neumorna delavnost so zvišeni nad vsako učenostjo in brez teh je vsaka učenost piškavi oreh. Torej le malo več resne volje in prve ovire bodo premagane.

Roko na srce, pa priznajmo, da je med nami, četudi redko, vendar nekaj kmetov, ki so različnim razvadam in in strastem podvrženi. — Koliko zatega časa potrat marsikateri gospodar z nepotrebnim zapravljanjem in čenčanjem po gostilnah, z nepotrebnim pohajkovanjem? — Kako marsikateri vsa opravila pri gospodarstvu le površno in brezbržno opravlja, potem pa se čudi, ako uspehi izostanejo? — Da gospodarstvo pri tem in enakem nikakor napredovati ne more in vse to kmečkega ugleda napram drugim stanovom ne utrjuje, je pač samo ob sebi umevno.

Torej reorganizacija, predruženje samega sebe naj bode o novem letu vsakatega prvo in glavno opravilo, katerega ta očitana zadenejo. — Največji junak je tisti, ki samega sebe premaga! (Konec. prihodnjiki.)

Zopet o draginji mesa in zakaj kmečki stan propada.

(Piše Martin Vrečko, kmet v Žagru pri Planini.)

Dopisa v 50. in 52. šte. „Slov. Gosp.“ o draginji mesa dala sta mi povod, da tudi jaz podam mnenje o tem vprašanju. Držal se bom odločno le koristi kmečkega stanu.

Po čitanju prvega dopisa občudoval sem pogumni nastop kmeta Krampergerja, ker je on prvi kmet, ki s svojimi misli o propadanju kmečkega stanu popolnoma odkrito stopa na dan. Na kratko pa odločno izraža svoje prepričanje, da bo rešitev kmečkega stanu še le tedaj zagotovljena, ako bo kmet svoje pridelke lahko v denar spravil za tisto ceno, kar njega pridelovanje stane. Za svoj pogum zasluži ta kmet vso priznanje.

Tudi mi drugi kmetje smo teh misli, pristavim pa še jaz moje prepričanje, da je za rešitev kmečkega stanu tudi neobhodno potreben zakon, kateri bi naj pri prevzemanju kmetij določal cene zemljišč. Dandanes se namreč lahko najde brezsrčen oče, kateri svojemu otroku kmetijo tako drago na vrat obesi, da ga s tem popolnoma ugonobi.

Te dve okolnosti naj bi pa bile tudi našim voditeljem in poslancem kot podlaga pri vprašanju o rešitvi kmečkega stanu. Tudi kmečke zveze ne bodo nikdar dosegle svojega namena, če se ne bodo držale teh nazorov.

Da še imamo kmetje daleč do tiste dobe, ko bodo pridelki imeli približno pravo ceno, pokazal je tovariš v svojem dopisu pri volih. Dandanes takorekoč vse zavida kmeta, če proda na sejmu vole za 400—500 gld., češ, zdaj si kmet lahko pomaga, ko je živina tako draga. Da pa to ni res, pokažejo številke, katere so tiskane v imenovanem dopisu. Akoravno se številke popolnoma ne vjemajo, kar so najbrž krive tiskovne pomote, od katerih se je že edna popravila v 51. št., vendar pribita resnica je:

1. da prodaš dandanes 5letne vole, ki so tehtali 1300 kg, komaj za 442 gld.,

2. da pride na ta način za rejo in oskrbovanje za dva vola na dan komaj 24 krajerjev (ne pa 12 krajerjev),

3. da stane kmeta 1 met. stot sena, pridelanega na svojem travniku, najmanj 1 gld. 20 kr. in

4. da par srednjih volov potrebuje na dan 70 kg. krme.

To so številke, iz katerih lahko vsakdo preračuna, za katero ceno mora prodati kmet svoje vole, da bo dobil samo krmo plačano, za njegov petletni trud, da je vole oskrboval, pa še ne bo niti vinarja dobil.

Oglejmo si še pa na kratko drugi dopis, katerega je pisal »drug kmet« v 52. šte. „Slov. Gosp.“ Po čitanju tega dopisa je lahko vsak kmet spoznal, kakšne barve je dopisnik. Ogorčen je moral biti vsak čitatelj, če ima še tako malo sočutja s kmetom, in sicer radi oholega večkratnega očitanja, da smo vsega kmečkega gorja le sami kmetje krivi. Iz dopisa lahko sklepaš, da dopisnik pozna kmečki stan le od teoretične, nikakor pa ne od praktične strani. Neverjetno je, da bi imel dopisnik kako posestvo ali ga pa vsaj lastnoročno ne obdeluje, gotovo pa on ni navezan edino na dohodke posestva, ampak ga le veseli, če ima lepe vole, krave itd., ne oziraje se na to, koliko ga reja in oskrbovanje stane.

Naj bo pa dopisnik to ali ono, gotovo je pa njegov dopis obžalovati, ker v njem kar na mah pobija vse nazore priprostega in praktičnega kmeta. Kako si še naj kmet upa na dan s svojim mnenjem, ker je naenkrat v nevarnosti, da bo razupit in javno osmešen.

Dopisnik priporoča umno gnojenje, umno obdelovanje in sploh umno gospodarstvo in kaže na tozadevne uspehe. Dobro! Mi kmetje radi priznavamo, da se na ta način pripravi mnogo več krme, — saj smo že nekateri tudi sami

LISTEK.

Zobje in njihove bolezni.

V bralnem društvu v Studencih govoril prof. dr. L. Poljanec.

Dečki na deželi imajo večkrat ukročene verice, vendar stariši teh ljubkih živalic ne gledajo posebno radi, ker glodajo vedno pohištvo. Če pa imamo verice v kletki iz železne žice, a jim ne dajemo dovolj orehov in lešnikov, da jih glodajo in si brusijo zobe, jim zrastejo glodači tako močno, da ne morejo več premlevati hrane s kočnjaki. Pri najboljši hrani poginejo verice — gladu!

Kmet ima v hlevu starega konja. Dolgo vrsto let je vozil z njim in tovoril po svetu, zdaj pa žival ne more več delati. Recimo, kmetu se smili, pusti konja še pri jaslih. Toda kaj pomagajo polne jasli sladkega sena in koritee tečnega ovsa, — če so pa zobje — meljaki oglodani do korenin, konj ne more več žvečiti hrane ter strada? Hoče, noče, kmet ga mora popeljati h konjedereu.

Stari ljudje, ki so jim izpadli zobje, navadno tožijo, da jih vedno boli želodec po tečnejšem in težko prebavljivem kosilu. In k pokvarjenemu želodcu pridejo še druge črevesne bolezni. Zato lahko rečemo z mirno vestjo: „Dobri zobje so polovica zdravja.“

Človek ima zobe v zgornji in spodnji čeljusti, vsajeni so v zobnih jamicah. Otrok dobi v prvem, drugem in tretjem letu mlečnike ali rilčke in sicer v vsaki čeljusti polovici po 2 dletasta sekavca, 1 koničast podočnjak in dva široka kočnjaka, vsega skupaj torej 20 zob.

Po sedmem letu izpadajo mlečniki, na njihovem mestu poganjajo trajni zobje. Odrasel človek ima v čeljustih na vsaki strani po 2 sekavca, 1 podočnjak in 5 kočnjakov. Vsi kočnjaki niso enaki; sprednja dva sta ožja ter se zoveta vrzeljaka, zadnji trije široki kočnjaki so meljaki.

Zadnji meljak se prikaže pri odraslih osebah od 18.—30. leta, pri nekaterih ljudeh (n. pr. pri zamorecih) pa sploh izostane; to so modrostni zobje.

Zobje niso enako dobri in močni pri različnih ljudeh in narodih. To ali ono ljudstvo ima slabe zobe, ker živi v kakem posebnem kraju, ali ker ima posebne razvade v življenju in v hrani; dostikrat pa so slabi zobje že kar v rodbini, kakor pravimo, ter se podedujejo od roda do roda.

V mestu Idriji na Kranjskem vidimo prav dobro, kako kraj škoduje zobem. Tam so po vsem svetu znani rudniki, v katerih kopljejo živo srebro. Živo srebro je tekoča kovina in zelo strupena. Idrija leži v globokem kotlu, v katerem so se nabirale posebno v prejšnjih časih težke živosrebrne pare in zastrupljale ljudi, da so jim izpadali zobje. Kdor je obiskal Idrijo pred 50 leti, tam skoro ni našel domačega človeka, ki bi ne imel škrobinastega zobovja. V Idriji je bil kraj zelo nezdrav; država, ki je lastnica bogatega rudnika, je to spoznala; zato je napravila iz svojih tovarn podzemeljske rove visoko na goro in tam postavila dimnik. Še zdaj pa lahko opažamo, kako strupene so živosrebrne pare, ki puhtijo iz tega dimnika; na gori okoli dimnika ne vidimo nič zelenja, tla okoli so pusta in gola, kakor bi jih pooptevala hunska ali turška kopita.

Sedaj pa si oglejmo en zob natančneje! Zgornji del zoba, ki štrli iz dlesan ali zobine (to je meso, ki obdaja zobovrve) imenujemo zobov vene, spodnji konec je enoten ali razcepljen v 2—3 dele, ki se zovejo korenine. Med vencem in korenino je zob nekoliko stisnjen, to je zobov vrat.

Sedaj izderimo in prekoljimo zob. V sredi je mehka zobova klica, polna krvnih žilic ali zobova čutnica, ki prihaja iz možganov.

Skoro ves zob je iz zobovine, ki je trša od koščene (iz koščene so kosti), in ima v sebi apnene soli in klejevino. Vsak zob ima zgoraj na vencu še tršo kapico iz sklenine ali emalja, v tej ni prav nič kleja (lima) ali klejevine.

Ko pritramo železne droge v zidu, zalivamo luknjo s svincem ali cementom. Zobe v zobnih jamicah tudi zaliva ali pritramo koščeno, ki ji pravimo naravnost cement. Zpomniti si moramo dobro, kakšni so zobje, iz katerih snovij so, potem prav lahko razumemo, kaj jim škodi in zakaj.

I. Zobem škodi, če z njimi drobimo trdna telesa kakor orehe, lešnike, kosti. Nekateri ljudje se hočejo na ta način postavljati, češ, kako močne imajo zobe, in lomijo orehe, da človeka, ki posluša, začnejo boleti kar lastni zobje; toda rsk, z orehom vred se je zdrobil tudi kočnjak in ne bo nikdar več cel. Mnogi tudi radi rujejo po zobeh z železnimi ostmi, iglami, pletenkami (igle za pletenje nogavic), noži, vilicami, svinčniki in pisalnimi peresi. Vse to je nevarno; četudi se navadno ne zdrobi zob, pa lahko ranimo zobino ali dlesna; kedar pa ost ni snažna, zastrupimo z njo lahko tudi kri.

II. Mraz in vročina se ne smeta prehitro menjavati pri zobeh. Razžarjen kamen vrzimo v mrzlo vodo, ko zašumi, najdemo na njem majhne razpoke in špranje; na ta način lahko zdrobimo s časom najtrše skalo. Ko je šel slavn punski vojskovodja Hanibal iz Francoskega čez Alpe v severno Italijo, da je prišel Rimljanom za hrbet, po teh visokih gorah še ni bilo takih cest kakor sedaj. Na skalah, ki so zapirale vojski pot, so užigali velike ognje, razžarjeno kamenje pa polivali z octom ali jesirom; tako so si zgradili pot, ker takrat še niso poznali smodnika in dinamita. Ljudje danes s svojimi zobmi ne delajo mnogo drugače kakor Hanibal s skalami; po vroči juhi, da jo komaj požira, se napije vode ali še mrzlejšega piva, kavo in čaj mora piti tako vročo, da skodeljice skoro ne more držati v rokah; gospe in otroci v največji vročini hajdi k sladčičarju, kjer hlatajo sladoled in ledno kavo, da jih kar zobje bolijo. V mrzli zimi tudi ni zdravo, če imamo usta odprta, ker se zobje preveč ohladijo in dobijo lahko premajhne razpoke. Če se menjavata hitro mraz in vročina, nastanejo v sklenini

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

poskušali, — ali ljubi moj dopisnik, — mi smo računali in računali, pa smo prišli do zaključka:

1. da še vse eno stane pridelovanje za 1 met. stot krme najmanj 90 kraje., tudi tedaj, če ravnamo s travniki tako, kakor nas učijo najboljši vseščaki,

2. da bi sama krma stala za dva vola na dan še najmanj 60 kraje. in

3. da bi mi morali, — če bi sploh hoteli imeti plačano samo krmo, — prodati šletne vole za 1095 gld., ne pa za 442 gld., kakor jih po današnji ceni prodajamo.

Dopisnik! Vprašamo te, bi le ne bilo boljše, če bi ti sam potrkal na svoja prsa rekoč: Priznamam, da sem hotel kmete nafariati, pa se ne dajo.

Umno gospodarstvo ima pa še tudi druge slabe strani in se kmet tako dolgo ne bo mogel z raznimi novotarijami prijazniti, dokler ne bo zagotovljen, da se plačilo za njegov trud ne samo teoretično, ampak tudi praktično dokaže. Dosedaj sta se še vedno pregovora, „najprej živeti, potem še le modrovati“, in „boljše je držati nego iskati“, najboljša obnesla.

Da bi še na druga malenkostna dopisnikova očitavanja odgovarjal, bilo bi škoda za papir, — vendar pa moram zavrniti skrajno poniževalen nasvet, — češ, kmetje pomagajte si sami in ne kličite vedno poslance na pomoč!

Kako pa delajo drugi stanovi, ki so bolj izobraženi kot kmečki stan? Si drugi stanovi tudi sami pomagajo? Ne, kličejo tudi poslance na pomoč! Ali ni marsikateremu stanu kriv le običajen šport njegovim slabim gmotnim razmeram? Pa ne oziraje se na to, — gredo nad poslance ter zahtevajo naj se jim plače zboljšajo, — naj se uvoz tujega blaga zabrani itd. — Tedaj so vsi poslanci brez ugovora na nogah, in prej ali slej ustrezajo raznim željam! Ali bi toraj mi kmetje ne smeli od naših poslancev tudi zahtevati, da uvoz tujega živine preprečijo, ali kako drugo ugodnost izposlušajo, vsled katere bi se cena pridelkov vsaj nekaj zvišala? Ne, tega ne smemo, ker vsi stanovi so zopet na nogah in kričijo, da ne bodo mogli živeti!

Vsem voditeljem Slovencev in tudi poslancem je dobro znano, da je rešitev kmečkega stanu le tedaj zagotovljena, če bo cena kmečkim pridelkom poskočila vsaj toliko, kar kmeta pridelovanje stane, vendar so še dosedaj okoli tega vprašanja vsi gospodje, razun dr. Korošca, hodili, kakor maček okoli vrele juhe, češ, to je nevarna reč, pridemo z drugimi stanovi navskriž! Priznati moramo sicer, da se slovenski poslanci tudi za nas kmete potegujejo in nam prinesejo tu pa tam kako kost, češ, glodaj nekaj časa, da le boš tiho, ali resnici na ljubo moramo pa tudi povedati, da slovenski poslanci in sploh slovenski razumniki pri kmečkih vprašanjih ne kažejo tistega navdušenja in poguma, tiste odločnosti in vztrajnosti, kakor ga pri njih opažamo pri vprašanjih za druge stanove. Kakor rečeno, edini poslanec dr. Korošec se je dosedaj krepko, neustrašeno in odločno potegoval za naše koristi.

Te vrstice, katere sem napisal, gotovo marsikateremu ne bodo ugajale, — pa nič se ne bojim, — če treba se še tudi drugokrat s katerim nezadovoljnejšem pogovorim, ne oziraje se na desno ali levo. Prosim pa ob enem, naj „Slov. Gosp.“ kot kmečki list ravno tako rad objavlja moje mnenje, kakor bo mnenje mojega nasprotnika.

Kdo v Ljutomeru ruši slogo?

Nikakor ne smatram za svojo dolžnost, se prati pred sodnim stolom „Narodnega Lista“, ali pojasniti, morebiti celo opravičiti svoje postopanje v delokrogu „Bralnega društva za Ljutomersko okolico“, vendar pa kot napaden in izzivan odgovorim rad, da osvetlim, kar je temnega, da dopisniku javno povem, o čemur se zasebno noče prepričati.

V božični številki (9.) „Narodnega Lista“ si je neki dopisnik stavil času primerno nalogo, rešiti preporno vprašanje: „Kdo v Ljutomeru ruši slogo?“ Kam pes tace moli, je iz članka razvidno, in v to se kot predsednik nepolitičnega „Bralnega društva“ ne vtikam, naj se oglase in govore tisti, ki so izzivani. Da osvetli svoj tedenciozni člančič, ki se na vse mogoče strani nepoklicano ter neopravičeno vtika,

majhne razpoke in skozi te prihajajo pozneje druge bolezn (posebno gniloba) v zob:

III. Ustom sploh, še posebej pa zobem škodijo ostanke kislih jedij in pijač, ki se nabirajo vzlasti v vrzelih ali škribinah med zobmi. K takim jedem prištevamo vse one, ki jih napravljamo z jesihom, dalje kislno sadje in grozdje ter kislva vina. Govoril sem z nekim starim zdravnikom v Meranu, mestu na Tirolskem, kjer je po zimi prav mlo podnebje, kamor se hodijo ležiti na pljučih bolni ljudje in kjer zori v jeseni posebno slastno grozdje. Povedal mi je, da pridejo bolniki, ki preživijo tam par let, navadno skoro brez zoba nazaj, ker uživajo preveč grozdja. Druga jedila, kakor meso, sladkor (cuker), tolsče itd. sama na sebi sicer niso kislja, pač pa začnejo kmalu gniti ter se prekrjati v organske kisline, če ležijo predolgo med zobmi. Zdaj umemo, ako govorijo ljudje o otrocih, da so si pokvarili s sladkorjem zobe; sladkor sam jim sicer ni škodil, pač pa kisline, ki so nastale v zobeh iz sladkorja.

Kako škodujejo kisline zobem? Prinesel sem s seboj star kravji zob ter ga polijem v tem kozarčku s solno kislino. Šumeti začne kislina in izmaka ter izpira iz zobovine apnene soli, o katerih smo govorili prej, da ostane le še klejevinna. Po vsem tem, kar smo slišali, je treba zobe po vsaki jedi trebiti in izpirati; posebno se mora zgoditi to po večerji, ker drugače obležijo ostanke vso noč in začnejo gniti ter razvijati kisline. Večje kosce iztrebljamo z zobotrebnikom, napravljenim iz kakega žilavega lesa ali iz gosjega peresa. Seveda je treba gosje pero vedno snaziti in stružiti, da se ne zanese z njim kaka nesnaga med zobe. Kdor nima pri roki zobotrebnika, ta si tudi lahko pomaga v sili s trdno nitjo, ki jo nekolikokrat potegne med zobmi semtertja. Manjše ostanke snazimo z zob z zobno ščetko (krtačico), z zobnimi praški ter z zobnimi ali ustnimi vodami.

(Konec prihodnjt.)

poda dopisnik „nekaj dejstev, kako se pri nas dela za slogo“. In čujte in strmite! Člankar, ki govori o političnem boju in o agitaciji pri volitvi v okrajni zastop, docela „logično“ (!) sklepa, da mora lopniti po odborovih sejah „Bralnega društva“. Gospod dopisnik, ne znate dobro rešiti svoje uloge! Kaj pa ima zgolj izobraževalno „Bralno društvo“, čegar delokrog je neizprosno vkovan v natančno po pravih začrtane meje, kaj neki ima to društvo s politiko in slogo, oziroma z rušenjem sloge?! Po mnenju g. napadalca ruši društvo slogo s tem, da je „izbacnilo“ „Domovino“. Takega očitanja je zmožen tisti, ki ni bil pri obnem zboru in ni slišal razlogov zoper „Domovino“. List se je povečal in postal predrag. Večina udov, mladeničev in deklet, pa se ne peča z „vrhovno“ politiko, se ne zanima za trikrat izhajajočo „Domovino“, marveč čita raje dobre knjige. Kar je treba zvedeti novega, itak radoznalosti ustreza in nudi „Slovenski Gospodar“, ki stane le 4 K. En iztis „Domovine“ je društvo naročilo, in ta leži v bralni sobi na mizi.

Dopisnik je toli netakten in hoče smešiti predsednikovo pravico, da prvi dobiva društveno pošto v roko. Da, da, svoj čas si je nekdo drugi izključno, a neopravičeno prilastoval to pravico! To pravico nazivlje dopisnik „strogi sodni stol predsednikov“. Kako ljubeznivo! „In še-le po dolgem času (!) ali pa celo sploh ne (!!) pride „Domovina“ društvenikom v roke.“ O resnicoljubnosti tega, mene tako stvarno grajočega napadalca je prepričan vsakdo, ki redno zahaja v bralno sobo. „Domovina“ je v bralni sobi vedno na razpolago, a za njo se briga malokdo. Saj pa tudi „Domovina“ prinaša toliko in tako zanimivih člankov iz Ljutomer! „Nedolžna Domovina!“ tako vzdihuje člankar bolestno. Oh, saj smo o tem vsi prepričani (!) Oh ti nedolžna „Domovina“, ti čista Suzana na vrtu časnikarstva! Blagor ti, v Ljutomeru je vstal modri Danijel, ki bo zoper nas krivičnike neustrašeno zagovarjal tvojo nedolžnost!

Ampak čujte še strašnejše reči! Naše odbore se rušijo slogo v Ljutomeru. Nas sedem možakarjev (2 kaplana, 1 učitelj, 3 posestniki in 1 mladenič) se zbere k odborovi seji in, o gorje! mi razrušimo slogo! To je vendar nečuvstvo! Zlodejstvo! Predlogu g. učitelja Zacherla, da se naj „na njegovo odgovornost“ naroči 1 iztis „Novi slovenski Štajerci“, sem ugovarjal, ker je ta predlog v nasprotju z § 2. društvenih pravil, ki zahteva čitanje časopisov in knjig, pisanih na katoliški podlagi, a „Novi slov. Štajerci“ še doslej niti z besedico ni povdarjal, da ne rečem zagovarjal katoliškega stališča, pač pa so ob času katoliškega shoda nekamo razglašeno pele njegove strune. Dokler list ne pokaže katoliškega lica, dokler je vsaj brezbarven, ga izključujemo pravila, ne predsednik. — V našem društvu „so zastopani vsi kranjski duhovniški (ali ne upate reči „klerikalni“) listi; a prostora ne najde niti eden štajerski naroden list“, tako se dopisnik jezi dalje. S tem kaže, da so mu razmere našega društva popolnoma neznane, ali pa smo prisiljeni misliti, da napada iz hudobije. Kot predsednik ga pozovem, da navede imenoma vse tiste kranjske duhovniške liste! — V skrajno osebni napad je zažarel dopisnik, ko mi predbaciva, da sem „razkačen zbežal iz zborovalnice“. Gosp. Zacherl, pri svoji „moški molčljivosti“ vendar niste izdali tajnosti, da ste me žalili pri seji!? Sicer pa, ali si naj v Ljutomeru začnemo očitati razkačenost? Gospoda moja, le roko na srce! Ko bi jaz začel vlačiti izza kulis in javno razkrivati, kako smešno razkačeni so že bili naši gospodje in to še zaradi prav neznanih malenkosti bodisi pri tajnih sejah „narodnih“ društev, bodisi pri javnih prireditvah, ali bi to bilo mene, moža vredno počenje in ali se ne bi vsi opravičeno vzdignili in me s krutim loparjem pobili na tla?! Može, zdaj pa sodite sami, kako kulturno delo vrši dopisnik iz vaših vrst s tem, da predsedniku „Bralnega društva“ vsakdanje vznemirjanje javno predbaciva kot razkačenost! Res zavijdanja vredne zasluge! Sicer pa je moje mnenje, da se mož poštenjak ne da voliti v odbor društva, s čigar pravili se docela ne strinja. Kateri predsednik bo tako nemoder, da bo trpel ogenj pod lastno streho? Žalostno je, če mora braniti pravila celo zoper kakega odbornika!

„Neznatne“ se zdijo dopisniku igre okoliškega bralnega društva! Naj pa bo! Toda mi nismo društvo vseučni-

lišnikov! Mi vzgojujemo ljudstvo. Mladenič, ki orje, in deklica, ki žanje, nastopata na odrin in nemara nastopata lepo. „Salonske“ šale pijanega Ježa, njegovo ostudno razgaljenost, otročje veselje nad streljanjem, vse to in drugo vam privoščimo radi, če s tem storite več za narod kakor mi! — In k sklepu še eno besedo. „Bralno društvo“ je doslej delovalo vedno mirno, a to tiho delovanje se je gibalo in širilo kakor kvas blagodejno. Nikogar ni napadalo in napadov tudi ni pričakovalo. Bilo pa je to društvo doslej vedno prezirano, če so takozvana „narodna“ društva kaj prirejala. Smatralo se je za zakotno, ki naj hira poleg drugih društev, ali pa sploh preneha. Društvo je že itak prebolelo strašno krizo, (ali vam naj razložim žalostno kroniko iz l. 1901. in 1902.?) zdaj pa se je povzdignilo, tako da po obsegu svojega delokroga nadkriljuje ostala ljutomerska narodna društva. Da trdim resnico, bo pričal prihodnji občni zbor. Zato pa je nevoščljivost dosedanje „fino ignoriranje“ prevrgla v „grdo napadanje“.

Jan. Ev. Kociper, t. č. predsednik.

Politični ogled.

— Državni zbor je včeraj dne 9. jan. začel posvetovanje, katero bo trpelo do 30. januarja. Potem pa se državni zbor razpusti in se razpišejo nove volitve. Vlada bi rada, da bi poslanska zbornica dovolila njen predlog, s katerim določuje število članov v gosposki zbornici, ker gosposka zbornica noče volilne reforme v tretjem čitanju sprejeti, dokler se omenjeni predlog ne sprejme v poslanski zbornici.

— Liberalna stranka na Kranjskem se je razdelila v dva tabora: stari in mladi. Mladi imenujejo „stare“ lenuhe, ki so zakrivali s svojo nedelavnostjo, da je liberalna stranka propadla. Stari pa odgovarjajo mladim liberalcem, da z neslogo, ki jo delajo v stranki, tirajo liberalno stranko v pogubo.

— Kaj bo z davki. Leta 1909 se bo vršila v Avstriji revizija (pregled in popravek) vsega direktnega obdatčenja. V finančnem ministrtvu se bodo kmalu vršile posvetovanja zaradi te revizije. Dobro bi bilo, da tudi kmetje postavijo in razglasijo svoje zahteve.

— Zakon o varstvu delavcev na domu. Trgovinsko ministrtvo je izdalo zakonski načrt o varstvu onih delavcev, ki delajo doma. Novi zakon se ozira posebno na ene delavce, ki delajo na svojem domu za konfekcijska podjetja, trgovine z obleko, obuvalom in perilom. Take vrste delavci do sedaj ne uživajo ugodnosti, katere delavcu dajejo razni zakoni za obrambo dela, ter je v tem smislu že skrajna potreba temeljite spremembe.

— Povišanje števila vojaških novincev. Vojno ministrtvo namerava pozvati ogrsko honvedsko ministrtvo, naj ogrskemu državnemu zboru predloži zakon o povišanju števila vojaških novincev za 21.000 mož. Vojno ministrtvo utemeljuje predlogo zgolj z vojaškega stališča; seveda Ogrski vojaški novincev ne bodo dovolili brez narodnih pridobitev. Tudi avstrijski državni zbor se bo še pred razpustom bavil s to predlogo, ki pa bo končno rešena še le tedaj, ko bodo na Ogrskem premagane vse težkoče.

— Na italijansko mejo. Prej je Avstrija večino svojega vojaštva pošiljala proti ruski meji, sedaj ga nastavlja proti italijanski meji. Poroča se zopet, da bo poveljstvo 8. pehotne divizije spomladi predstavljeno v Trident.

— Srbija in Bolgarija. Razmerje med Srbijo in Bolgarijo je postalo skrajno napeto, tako da se govori že o vojni ter da je začela sumljiva agitacija proti kralju Petru; govori se o zaroti. Tako poročajo listi. Če je le vse res!

— Francija. Vsa semenišča, kjer se vzgajajo duhovniki, so zaprta in oropana. Brezverski župani zabranjujejo bogoslužje. Dne 15. t. m. imajo vsi francoski škofje shod, da se posvetujejo o položaju. Ker so škofom vzeli njihova stanovanja, je bilo težko dobiti primerne prostora za shod. Končno so našli primerno dvorano v gradu Muette v Bois de Boulogne, ki ga je lastnik grof Franqueville dal na razpolago nadškofu pariškemu.

Solze.

Iz českega.

Pri gorovju Horeb je stala skala, in daleč na okrog se je razprostirala suha, obožna, revna puščava. Semkaj je prišel odposlanec božji, Mojzes, in na povelje Gospodovo je udaril s palico ob skalo. In naenkrat je iz nje pritekel vrelec oživljajoče vode, in ta je tekel in šumljal po puščavi; in glej, poleg njega je v kratkem začela rasti zelena trava, puščava je bila polna rožic in v nekoliko letih so pri skali kviško molele senčnate palme, ki so potnika vabile k miru in pokoju.

Včasih pade na naše srce teža žalosti in tuge kakor velika skala, in zdi se nam, da bode vse naše prihodnje življenje le žalostna, strašna, revna puščava brez veselja, brez tolažbe, brez miru.

Marsikateri človek, ki se ni navadil povzdignovat svojih očij navzgor, v takšnih časih obupa in misli, da se te puščave iznebi, če skoči v hladne valove globoke reke ali na drug način pretrga nit svojega življenja. Pa nesrečnež pride le še v strašnejšo puščavo, katera nima nobenih mej, in je našim telesnim očem sedaj prikrita z nepredornim zagrinjalom.

Blagor pa tistemu, ki v takšnih urah velike tuge in žalosti gleda navzgor, odkoder vsem žalostnim prihaja tolažba: njega se dotakne ljubezen božja kakor s čudodelno palico in iz težke skale, ki leži na njegovem srcu, priteče okrepčajoči vrelec, pritečejo zdravilne solze, solze tolažbe. In otožna puščava, ki se je v njegovem srcu razprostirala, v novič ozeleni z novo nado, cvetlice veselja, katerih ni več pričakoval, zopet začeto, in palma pokoja in miru raste nad njim.

Zato: blagoslovljene bodite solze in nihče, niti mož, se jih ne sramuj! Jaz vsaj sem jih že večkrat blagoslavljal, kakor vam kaže sledeča dogodba:

V temni ječi je bil zaprt mož, obsojen na smrt. V svojih mladih letih je bil veselje in ponos cele svoje družine, vsak je obudoval njegovo bistroumnost in njegove zmožnosti. Ali ravno ti izvanredni duševni darovi so mu bili v pogubo.

Stariši so ga poslali v šole. Učenje mu je šlo gladko in zato se je udal lenobi, in ko je vzrastel, hodil je le po stranskih potih pregrehe. Rudečica nedolžnosti je kmalo izginila raz njegov obraz, in ker ni maral poslušati svojih učiteljev, izključili so ga iz vseh šol. Očeta je to tako pretreslo, da je sina prokel in v kratkem času vsled silne žalosti umrl.

Matí sina ni proklinjala, jokala je samo in molila za njega.

Sin se je potepal po svetu, padal je vedno globlje in globlje in si preskrboval sredstva za svoje razuzdano življenje kjer in kako je mogel: z goljufijo, tatvino, in celo z ropom; vse je pa tako previdno izvršil, da ga dolgo niso mogli zasačiti.

Slednjič je vendar prišel v roke pravice in bil je obsojen na smrt.

Sedel je v ječi še mlad in že so ležale vse nade pred njegovimi nogami zlomljene in v kratkem je imelo biti zlomljeno tudi njegovo mlado življenje. Bil je cele dni in noči zamišljen, malo je jedel in nič spal.

Njegovi sorodniki so se ga sramovali in ga ni hotel nobeden obiskati. Edina, ki bi rada k njemu hitela, njegova mati, je ležala na smrtni postelji od težke bolezni in žalosti potrta.

Prišel je k njemu duhovnik in ga nagovarjal, naj se pred svojo smrtjo spravi z Bogom. Obsojenec mu niti odgovoril ni, samo trmasto je pokazal na vrata.

Duhovnik je prišel drugokrat, tretjokrat, poslal k njemu druge duhovnike, da bi poskusili s svojo zgovornostjo nesrečnega omehčati.

— **Rusija.** Cesarski ukaz razpisuje volitve za novo durno na dan 19. februarja. Sedaj so uporniki potihnili s svojim ropanjem; vendar se tu pa tam še dogodijo ropi in napadi, ker vodje upornega gibanja ne morejo pomiriti duhov, katere so razburili.

— **Kuropolitkin zopet v milosti pri carju.** Kuropolitkin je izdal poročilo o rusko-japonski vojski, v kateri kaže neusmiljeno biča nedostatke in napake, ki so zakrivila poraz Rusov. Poročilo obsega tri debele knjige. Ruske oblasti so to knjigo zaplenile. Nato si je izprosil Kuropolitkin pri cesarju avdienco, ki ga je sprejel, vključno temu, da je pri njem v nemilosti, odkar je bil odstavljen od vrhovnega poveljstva. Car je na to preklinal zaplenitev njegove knjige in mu je zopet naklonjen. Ponudil mu je baje tudi, naj zopet vstopi v službo.

— **Vojska v Maroku.** Sultan maroški je pod pritiskom evropskih velevladi, ki so v algezijski pogodbi sklenile v Tangeru ustanoviti francosko-špansko policijo, odstavil mogočnega vstaškega Rajzuli, ki je dozdaj bil guverner v Tangeru in poslal proti njemu svojo armado, kateri poveljuje vojni minister El Gebbas. Rajzuli je v Zinat, kjer se je utrdil. Vladne čete že bombardirajo Zinat. Parnik s topom in vojniki je odpeljal proti Arzili. Vladne čete so jele na Zinat streljati s topovi v oddaljenosti 1500 metrov. Rajzuli je odbežal v gorovje. El Gebbas je izgubil 20 mož, Rajzuli 50.

Razne novice.

Osebnosti. Imenovani so za sodne kanceliste: v Gornjemgradu Franc Flux iz Maribora, v Slovenjgradu Josip Moder iz Gradca. — Višji okrajni živinozdravnik Josip Vollouscheg pride v Ljutomer, ker je tamošnji živinozdravnik Frid. Schmidt prestavljen v Celje. — Oficijal J. Skubetz pri sodnji v Celju je imenovan za nadoficijala.

* **S šole.** Nadučitelj v St. Janžu pri Spod. Dravogradu je postal g. Ivan Mohorko, šolski vodja v Selevrhe. Za učiteljico ženskih ročnih del so nastavljeni: na Selah gospa Marija Meško, roj. Podobnik, v Račah gđ. Marija Paulšek in v St. Andražu pri Leskovcu gđ. Matilda Stoklas. Prestavljeni so: učitelj Janez Napast od Gaala v Radvanje, učiteljica gđ. Terezija Sajovic od St. Vida pri Grobelnem v St. Lovrenc pri Prožunu.

* **G. državni poslanec dr. Voušek** nam je poslal sledečo izjavo: Z ozirom na članek „Dr. Korošec — mož beseda“ — tiskan v drugi številki „Slovenca“ — izjavim, da pod istim naslovom pisanih in pred kratkim v „Narodnem Listu“ in „Slov. Narodu“ obelodanjenih člankov jaz nisem ne pisal — in tudi ne povzočil. — V Mariboru, 4. jan. 1907. — Dr. Voušek.

Pozor pred agentom! Neki agent Karol Knez iz Rosentala pri Voitsbergu na Gornjem Stajerskem vabi ljudi v premogokope Zeche Shamrock pri Wanne na Nemškem, in jim obljublja vse mogoče. Ker so njegove obljube neresnične, opozarjamo naše ljudi pred tem človekom.

* **Nasvet za „Stajerca“.** V svoji zgodovini, katero sedaj izdaja „Stajerc“ bi lahko prihodnji prinašal tudi slike svojih zaprtih pristašev, kakor Segule, Muršeca itd. Ti so vendar cvet njegovih pristašev. Nadalje naj prinese fotografije onih svinjskih kostij, ki so jih Nemci spoznali za otroške, vsled česar je „Stajerc“ razglasil Bratuša in vse Slovence za ljudožrce. Potem naj prinese fotografije svojih urednikov: Križmana kot pomočnika v konzumi, Drevenšeka kot špricanega teologa, Zavada kot ubeglega duhovnika in Linhartarja z rdečo socialdemokračsko kravato, kako trepeče pred listi, ki prinašajo njegovo zgodovino, ter si ne upa tožiti...

* **Kdo je med ustanovitelji „Stajerca“?** Tisti „kmečki prijatelji“, ki so si podporo, namenjeno za kmete v Halozah, dali med se razdeliti. Tudi to spada v „Stajercovo“ zgodovino, ki jo ravnokar prinaša!

* **Gospodu V. Spindlerju,** uredniku „Narodnega Lista“ v Celju. Reklami smo v zadnji številki, da je gospod Spindler svoj čas bil sotrudnik nemškega socialnodemo-

Vse zastoj; ostal je trd kakor skala, in se ni zmenil za nobeno prijazno besedo.

To je izvedel star kapucinski brat, ki je pobiral darove po mestu. Nesrečnej se mu je smilil, zato si je izprosil, da bi ga smel obiskati.

Vstopi v ječo, pozdravi obsojenca s krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ in se postavi pred njega z rožnim vencem v roki. Gleda ga ostro in dvomljivo kima z glavo.

„Kaj hočete tu?“ se zadere osorno obsojenec nad njim. „Prišel sem pogledat grešnika, ki se niti pred smrtjo noče spraviti z Bogom!“ bil je miren in resen odgovor.

„Kaj vam to mar?“ reče malomarno nesrečnej. „Proč izpred mojih oči!“ „Takojo pojdem, takoj, samo še enkrat mi povej: ali res nočeš opraviti spoved?“

„Ne! Pusti me pri miru s takimi neumnostmi!“

„Torej prav! Z Bogom! Zdej pa pojdem k tvoji bolni materi in ji to povem. Revca bode slabo veselje imela. To bo njen zadnji udarec!“

Ta besede so vzbudile v srcu zakrknjenca dosedaj nezane občutke. Njegova dobra mamica! Pred dušo mu stopijo prizori iz mladih let, ko je kot majhen deček sklepal svoje nedolžne ročice k molitvi, katero ga je mati naučila. Kako blažen je bil tisti čas, kako srečen je bil tedaj. In ta dobra mamica leži sedaj na smrtni postelji, kamor jo je vrgla žalost nad njegovim ponesrečenim življenjem. Misel na njo mu nehoti orosi oči.

Z obema rokama si pokrije oči, da zakrije solze, ki so vedno obilnejše teklo iz oči. Skalnato srce je bilo omehčano, omehčale so ga solze, solze kesa in žalosti. Pade na kolena pred brata in prosi: „Gospod, spovejte me!“

„Jaz nisem duhovnik!“ reče brat veselo, „toda pošljem vam takoj duhovnika. Bog bodi pohvaljen!“

V nekoliko trenutkih je obsojenec obhajal svoje duševno vstajenje, spravil se je s svojim Bogom.

kraškega lista. A g. Spindler taji v svojem listu 3. t. m., da je omenjeni časnik bil nemški socialnodemokračski, ter piše:

„Naj se izve resnica. Izhajal je v Mariboru svoj čas list „Unabhängige Marburger Zeitung“, izdavan od socialnega demokrata. Glavni in edini namen listu je bil neizprosno boj proti nemški klikli, proti korupciji v nemškem občinskem svetu mariborskem. Da je list svojo nalogo vestno izpolnjeval, kaže dejstvo, ki ga morajo priznati dr. Korošec in njegovi, da ni bilo lista, ki bi bil od mariborskih Nemcev bolj osovražen, kakor dotični list. Pribijemo, da je storil ta list v svojem kratkem postoju desetkrat in stokrat več dobrega za mariborske Slovence, kakor sedanje trobilo mariborskih krščanskih socialcev „Süddeutsche Stimmen“. Naj pa dokažejo gospodje dr. Korošec in drugi, da je dotični list napisal le eno besedo proti Slovincem. Da je pomagal naš urednik pri listu s takimi cilji, to si še danes šteje v čast. Dr. Korošec ve prav dobro, da je vse to resnica, a njemu za resnico ni, gre se mu le za to, da krađe čast in poštenje onim, ki so nastopili proti njegovi samoljubni politiki. Da je ljudem s takimi nameni vsako in najostudnejše sredstvo dobro, to bi lahko dokazali na neštetihi slučajih. Mi pa pri vseh teh napadih ohranimo mirno kri.“

Nismo nameravali s svojim opominom g. Spindlerja kar udariti s kijem, ampak le obzirno poboti, da je svoje prepričanje izpremenil. Ali ker se na naše besede toli drzno vznaha, kakor da bi ga lažljivo obrekovali, se čutimo naproti javnosti dolžne, resnice o gosp. Spindlerju povedati brezobzirno. Nemški časnik „Unabhängige Marburger Zeitung“ žalostnega spomina je bil list, ki glede ostudnosti na vsem svetu ne najde para. Vsaka številka je bila malone polna obrekovanj in napadov, nanašajočih se na našo sveto vero, na katoliško cerkev in na razne osebe, najčedeše na take, ki so vredne najvišjega spoštovanja. Vsled tega se je sodnijskih tožb in obsodb kmalu nabralo toliko, da je list črez kakega pol leta moral prenehati. Posebno rad se je zadiral v c. kr. gimnazijo in c. kr. učiteljske (opozarjamo pa, da v nemško-nacionalno realko ne enkrat) in sicer so vsikdar bili napadeni le slovenski profesorji duhovniškega kakor posvetnega stanu, moške, ki so uživali ter še uživajo danes pri učencih obeh narodnosti kakor pri njih starih in poštenih prebivalcih mariborskega mesta najvišje spoštovanje, nemški profesorji nikdar. Gnusnih napadov seveda ne moremo in ne maramo tukaj ponoviti; za primer omenimo le, da se je list zaničljivo rogal slovenskemu veroučitelju g. V., ker je ta-le dijakom priporočal to in ono dobro knjigo, in da je list dijake vzdolževal, naj si raje kupujejo Darwin, Häckla in druge take spise, ki uče, da je človek nastal iz opice. Dolgo se ni vedelo, odkod izvirajo ti dopisi in čiteltje kakor vse poštene ljudi je bolelo v dno srca, da se mladina tako strupeno kvari. Končno pa je in sicer po nekem dopisu, v kojem je bil poleg drugih slovenskih gospodov najhujše napaden občesplošni ljudomili profesor veronauka gospod dr. M., vendar prišlo na svetlo ter se dokazalo, da je izvenšolski učitelj mladine osmošolec V. Spindler, sedanji urednik „Narodnega Lista“. Spindler je na to bil iz gimnazije izključen. — V dokaz resnice, v kolikor se tiče tega slučaja dovolj. Gospod urednik Spindler pa si naj le ohrani mirno kri.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Za mariborskega župana je zopet izvoljen dr. Schmiderer, za podžupana pa dr. H. Lorber.

m **Mariborska „Čitalnica“.** Odbor mariborske „Čitalnice“ za leto 1907: predsednik g. Leopold Koprivšek, podpredsednik g. dr. Anton Medved, tajnik g. dr. Ljudjevit Pivko, blagajnik g. Ferdinand Lašič, knjižničar g. Marko Stajnik, odborniki: gosp. Alojzij Bahovec, g. Srečko Stegnar, g. Josip Boc, g. Franc Pišek. V gledališki odsek sta voljena gg. S. Stegnar in J. Boc. — V postu priredi „Čitalnica“ Gregorčičev večer z umetniškim programom.

m **Umrl** je dne 5. t. m. v mariborskem frančiškanskem samostanu brat Florijan Koren, rojen l. 1830 v St. Petru pod Sv. gorami. R. i. p.!

m **S fosforjem se je hotela zastrupiti** 25 letna natakarica Marija Korošec, doma iz Verhol. Ker je bila brez službe, stanovala je pri svoji sestrji v Mariboru. Korošec se je hotela že večkrat zastrupiti, pa so jo vsakokrat rešili. Tudi tokrat bo ostala pri življenju.

m **Umrl** je na Hardeku dne 6. t. m. po dolgi mučni bolezni Alojzij Krajnc v najlepši dobi svojega življenja. Bil je v obče spoštovan in značajan mož. Bodi mu zemlja lahka!

m **Bistrica pri Rušah.** Ministrstvo za notranje zadeve je dovolilo spremenitev imena občine Bistrica pri Falu v Bistrico pri Rušah.

m **Šentiljski kolodvor.** Slabo skrbi južna železnica za zadovoljnost potnikov. Davno je že potreba, da bi se povečalo postajno poslopje v St. Ilju, ker v kolodvorski čakalnici nima niti dvajset ljudi prav prostora. Pripeti se, da morajo potniki posebno po sobotah, stati mnogokrat na dežju. Tu se res vidi, da ti ljudje skrbé le za svoj mastni žep.

m **Občinski urad šentiljski** se je preselil iz nemške šole, kjer je bila občinska pisarna, v hišo g. Celcerja. Dobili smo tudi lepe dvojezične napise. Hvalevredno!

m **Celjski liberalni „Narodni List“** ima pri nas v St. Ilju smolo: vsi vsiljeni listi romajo vedno ponižno nazaj v Celje. Liberalnega lista, ki dela le prepri, mi nočemo!

m **Okrajni zastop slovenjbistriški.** Volitve v okrajni zastop se bližajo, volilni imeniki so že razpostavljeni. Več prihodnjic.

m **Sv. Peter niže Maribora.** Gregorčičeva slavnost se je izborna obnesla. V krepkih besedah nam je naslikal g. dr. Verstovšek življenje in delovanje pokojnega našega Gregorčiča. Natlačeno polna dvorana je poslušala z veliko pazljivostjo. Na to je Mimika Muršičeva lepo deklamirala pesem „Oljki“. Z največjo nestrpnostjo pa so

pričakovali navzoči predstavo „Mojster Križnik“. In niso se varali. Brez laskanja se mora izraziti vsem igralcem brez izjeme pohvala: Dobro so igrali. Upamo, da jih še večkrat vidimo na našem odru. Novi oder je lep in stoji v veliki prazni šolski sobi. Iskreno zahvalo zaslužijo Janez Fabijan, bratje Knupleži, Franc Brlič in še drugi, ki so z velikim trudom več dni in pozno v noč zastoj stivali novi oder ter Fr. Gornik, ki nam ga je okusno zastoj naslikal. Bog jim plati! Igra se ponovi na občno zahtevanje v nedeljo dne 20. januarja.

m **Studenci pri Mariboru.** Minolo nedeljo 6. t. m. je imelo naše „Kat. slov. izobraž. društvo“ svoj občni zbor. Odposlanec „Slov. kršč. socialne zveze“ g. Spindler nam je v lepih besedah priporočal edino samopomoč, to je združenje, če hočemo kaj doseči. Iz poročil tajnika in blagajnika smo povzeli, da se je moralo društvo boriti z velikimi težkočami, vendar kljub temu krepko stoji. Knjižničar je poročal, da ima društvo 800 knjig, ki so se izposodile na 337 bralcev. Tudi mnogo časopisov je romalo med ude. To kaže, da naši udje jako radi čitajo. Hvala lepa tistim gospodom, ki so nas z denarjem in s knjigami podpirali.

m **Laporje.** V nedeljo 13. januarja t. l. se po večernicah v Laporju ustanovi izobraževalno društvo Zborovanje bode v stari šoli. Poje domači pevski zbor. Na shodu bode govoril odposlanec „Slov. kršč. soc. zveze“ iz Maribora. Laporška mladina, mladenčiči in dekleta, oklenite se novega društva, ki vam bo nudilo obilo izobrazbe in poštene zabave. K obilni udeležbi vabi začasni odbor.

m **„Südmarka“** društvo zagrizenih Nemcev, ki bi najraje gledali, da bi že zadnji Slovenec zginil z naše zemlje. Kupuje zadnji čas kmetijo za kmetijo v šentiljski župniji. Naši zagrizeni nasprotniki kakor: oba nadučitelja Höltschl in Sadu (slovenske matere sin) ter cirčniški župan Korlek Flucher so se zakleli, da prej ne odnehajo, da bode St. Ilj zopet v nemških rokah. Ti trije junaki žalostne slave dobivajo od „Südmarka“, katero zalagajo Prajzi s svojimi markami, ti trije dobivajo od teh mark groše za svoja nelepna dela. Torej čujte šentiljčani; nemški Čeh Helčl, kranjski Slovenec Sadu in šentiljskega slovenskega očeta sin Korlek so plačani hlapci Südmarkini. Ti trije agenti Nemcev so delali na to, da je „Südmarka“ kupila veleposestvi Popmajerjevo in tudi Pručevo. Slabo narodnjaštvo teh veleposestev, da se dajo za svoje narodno delo plačati. Kljub temu, da se zajeda nemški element z besno silo v našo kri, nam še ni obupavati. Glejmo, da bo naš kmet vzorno gospodaril, poučimo ga v umnem gospodarstvu, da mu bo zemlja slovenska dovolj kruha in dobička dajala, in ne bo naš kmetič prodajal svoje dedne zemlje nenasičenemu tujcu. Poklicani in večji moške s ponkom med ljudstvo!

m **Slov. Bistrica.** Pri naši „Čitalnici“ je zopet vse mirno. Vrščič je prvokrat odklonil čast predsednika, ker je bila „Čitalnica“ preveč klerikalna. Ko je nekaj časa bila „Čitalnica“ brez glave in brez odbora — je Vrščič zopet predsednik. G. Založnik se je pri shodu v Poljčanah hudo razjezil — oziroma „Slovenski Gospodar“ mu je napravil mnogo bridkih ur. Ker odbor političnega društva ni odobral nastopa g. Založnika pri shodih v Slov. Bistrici in Poljčanah, je g. Založnik odložil mesto podpredsednika in odbornika. — Nova liberalna stranka se je tudi pri nas ustanovila ter obstoji samo iz treh članov; v kratkem skliče shod. Nace in Babijan priporočujeta „Narodni list“, ker bo le ta rešil naš narod. — Gostilna Petra Novaka v „Narodnem domu“ je dobra; sitno je samo, da ima malo duha po liberalni stranki, katerega razprostrta „Narodni list“, ki visi na steni. Radovedni smo, kdo bo načelnik liberalne stranke v Slov. Bistrici, ali Vrščič, ali Nace ali Babijan.

m **Bohova.** Vsled južnega vremena se je v daljavi, segajoči čez več posestev, zapazil led vp o toku, ki teče skozi vas, ter zajezil vodo, da je preplavila dvorišče posestnice Matilde Valcl in se izlila v gospodarsko poslopje, kjer je napravila mnogo škode. Želeti bi bilo, da bi v takih slučajih skrbel občinski odbor tudi za blagor vsakega posameznika.

m **Slovensko izobraževalno društvo pri Sv. Jakobu v Slov. gor.** ima tale odbor: J. Rabuza, predsednik; M. Peklar, podpredsednik; J. Žmave, tajnik; J. Kapun, tajn. nam.; Martin Fras, blagajnik; Farazin Ivan, blag. nam.; Ferdo Bračko, knjižničar. Ker se društvo nima primerne prostora, pošiljali se bodo časopisi in knjige udom na dom. Le predavanja bodo po krčmah, dokler nam ne dovolijo takih prirediti v šolskih prostorih. Skušali bomo izvesti program, ki nam ga je začrtal g. dr. Krek v letošnjem koledarčku. Pred vsem rabimo knjig ali pa denarja. Duševnih zmožnosti je med našo mladino dovolj in tudi veliko navdušenja za društveno delovanje. Od svetne inteligence pa pričakujemo moralne opore, saj nas menda vse navdajajo ista stremjenja „Vse za narodov blagor! Čemu bi se torej cepili ob meji?! Bodimo dobri kristjani in načelnih nasprotij med nami ne bo!“ — Pa še nekaj! Pri nas leta neka čudna tica, ki v vsako mrcino svoj kljun porine. Zlasti po hišah in krog farne cerkve rada kokodače, kadar v „Stajercu“ kako jajce zleže! Pa mi bomo tej nemški tici kos! Zato ostani lepo v svojem gnjezdu, da ti ne pristrižimo perutnic, ko agitiraš za „Stajerca.“

m **Očka Raininger je šel v penzijo.** Prav za prav to ni res, moral je iti. Predzadnjo sredo so mu volilci v lastni občini pokazali, kako je on priljubljen. Zadel ga je hujša usoda kakor šentjakobskega škofa. Na celi črti, v vseh treh razredih je propadel pri občinskih volitvah. Kdo bi si bil mislil! Špekuliral je na občinskih stolec! Mislil si je, zdaj imam imenitno gostilno, cesto sem dal napraviti z denarjem drugih, zdaj mi bodo ljudje denar nosili. Pa hudo

se je zmotil. Vso agitiranje mu nič ni pomagalo. Najbolj slepi volici so sprevideli, za koga dela Raininger. Zdaj je očka Raininger general brez armade. Nič mu ni pomagalo, da so mu prišli pomagat Nemci in razni posilinski agitatorji kakor Kramberger iz Kaniže, neizogibni Gornji Hans iz Jelenč in drugi. Z vama bomo kmalo tako napravili kakor z Rainingerjem. Boste lahko šli vsi na Nemško! Mi Slovenci hočemo mir, nočemo pa od „Südmarke“ plačanih agitatorjev.

Pod plazom pokopan. V Velikem Voču pri Lukanah je šel 21letni posestniški sin Friderik Valher po domače Zalodec na novega leta dan v vas k sosedu. Ker ga ni bilo dolgo domov, so ga šli domači iskat. Našli so ga pod snežnim plazom pokopanega mrtvega.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Pobegli vinotrzec Kaiser se nahaja, kakor sedaj poročajo, v ameriški državi Ohio. — Veletržec g. Anton Jurca je dobil naslov komercialnega svetnika.

p Na Bregu pri Ptuj je bila dne 5. t. m. volitev občinskega predstojništva, pri kateri je bil županom izvoljen zopet g. Martin Musek in sicer petokrat.

p V Dražencih pri Ptuj je na Novega leta zvečer zgorela hiša in gospodarsko poslopje grajskega logarja Franca Kukovec. Kako je ogenj nastal, se ne ve, sumi se pa, da je bilo nalašč zažgano. Ker je bil hud veter, se je le zahvaliti požrtvovalnosti dobrih sosedov, ki so prihiteli na pomoč, da se ogenj ni razširil na sosedna poslopja, tembolj, ker so s slamo pokrita. Škoda ima veliko, ker mu je vse zgorelo in je zavarovan le za 800 kron.

p Godeninci. Dne 5. prosinca ob 8 uri 45 minut na večer smo občutili tukaj lahek potresni sunek, trajajoč do 5 sekund.

p Čebelarjem ormoškega okraja v preudarek. Pravilna čebeloreja daje tistemu, ki se z njo peča, precejšen dobiček. Tisočaki se seveda ne dajo pridobiti, pač pa pade pridnemu in pazljivemu čebelarju v jesen marsikatera svitla kronica v žep. V sedanjih težkih časih je dolžnost vsakega vestnega gospodarja, da porabi vsako priliko, katere mu ponuja kaj haska. In taka prilika, žal premalo izkoriščena, je ravno čebeloreja. Čebeloreja je bila v davnih časih pri nas zelo razvita, a žalibog je ta imenitna panoga narodnega gospodarstva že dalje bolj hiral, tako da je danes čebeloreja pri nas prav neznatna. Vzrok temu propadanju leži v tem, da se po starem načinu (v koših) ne daje več do seči kakor v prejšnjih časih. Kdor hoče danes s čebelami kaj prisluziti, mora način čebeloreje temeljito predrugačiti. V spomladi čakati na roj, vsipati ga v koš, tega postaviti in v jesen ga klati, kakor so delali naši pradedje in mnogi še danes, ljubi moji, to zdaj več ne gre. Čebela je postala domača žival kakor konj, krava itd. in nam da kakor one samo tedaj dobička, če jo skrbno negujemo in pravilno z njo postopamo. Pravilne čebeloreje se naučiti ni težko, če imaš le resno voljo za to. Slovensko čebelarsko društvo za Spodnji Štajer si je postavilo nalogo, razširati po Slovenskem Štajerju po možnosti pravilno čebelorejo. Zato je ustanovilo po mnogih krajih podružnice, katerih ena je tudi v Ormožu, ki ima svoj delokrog v celnem okraju. Ta podružnica si je pridobila v kratkem času svojega obstanka mnogo potrebnih čebelarskih knjig in priprav, katere rabiti imajo pravico njeni udje. Razven tega bode postavila letos svoj društveni čebelnjak, pri katerem se bode vršil skozi celo leto od sredi aprila naprej vsako nedeljo pouk v čebeloreji. Čebelarji ormoškega okraja! Tu imate najlepšo priliko priučiti se pravilni čebeloreji. Vstopite v naš krog, pristopite k naši podružnici! Udnine je 2 K. Zato dobite vsak mesec časnik „Slovenski čebelar“ in imate pravico, rabiti podružniška čebelarska orodja in nje knjige. Načelnik podružnice D. Serajnik, učitelj v Ormožu, se je tudi odločil, da bode začetnikom čebelarjem šel po svoji moči na roko, t. j. obiskal jih bode na zahtevo, pregledoval njih panje in jih opozarjal na napake, na potrebna opravila itd. Prijazno Vas toraj vabimo, da v prav obilnem številu pristopite k naši podružnici. Za pristop se oglasite najdalje do 15. februarja t. l. pri podružniškem načelniku D. Serajniku, učitelju v Ormožu.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Slabo se je začelo pri nas novo leto. Hud veter je s snegom zamel vse ceste in pota. Na mnogih krajih so bili čez seženj visoki zameti. Vozne pošte iz Ormoža in Male Nedelje niso mogle v Ljutomer. Tudi vlaki iz Radgone so prihajali zelo neredno in več ur pozneje.

l Ljutomerski okrajni zastop. Danes 10. t. mes. se vrši volitev okrajnega odbora. Če g. Kukovec ne snrejme izvolitve kot načelnik, kakor se je izjavil, bo bržkone izvoljen posestnik Rajh na Moti.

l Iz Ljutomerskega okraja. V tem okraju je še prav mnogo občin, ki imajo dvojezične pečate, nemško besedilo še celo na prvem mestu. K čemu to? Idite v nemške občine, pa boste videli, koliko slovenskega je na njihovih pečatih! Slovenske občine, kakor: Bunčani, Bolehneci, Grlova, Presika, Slamnjak, Staraves, Kamensček, Vučja ves itd., kje je vaš narodni ponos? Proč s takimi kvečastimi pečati!

l Smrt. V tem času velikega snega, mraza in vetra se je na Gornjem Krapju prehladila 16letna deklica Antonija Bratina. V nedeljo pred novim letom se je bila pri sv. maši. V petek po novem letu pa je bila že mrtva. Rajna Tončka je bila zgled drugim deklicam in veselje do brim starišem. Nebeški vrtnar je vzel nedolžno lilijo ter jo presadil v svoj nebeški vrtec!

l Radenci. Ravnateljstvo južne železnice je vendarle ugodilo našim dolgoletnim pritožbam ter prestavilo zagriženega sovražnika našega ljudstva, postajnačelnika Müllerja v Ljubno na Goraje Štajersko. Na njegovo mesto pa imenovalo našega rojaka Slovenca gosp. Strniša, doma od Sv. Križa pri Ljutomeru. Tako je prav! Na naši zemlji naj jejo naš kruh naši ljudje!

l Iljaševci. Že zadnjič smo poročali o smrti g. Kralja. Dostaviti še moramo, da je bil rajni med tistimi, ki so prvi orali ledino na narodno gospodarskem polju. Bil je med ustanovitelji ljut. posojilnice, čitalnice, čeprav je od njegovega doma do Ljutomera dve ure hoda. Bil je mirne in značajne ter odločne narave. Prišedši k službi božji, je v cerkvi umrl. Blagemu možu sveti večna luč.

l Iz gornjeradganskega okraja. Čujemo, da bi bil gornjeradganski okrajni zastop voljan dovoliti prispevek za bodočo železnico Dunaj-Hartberg-Fürstenfeld-Radgona. Skrajna predznost tega protikmečkega okr. zastopa! Kaj pa ima naš okraj opraviti s Srednjim in Gornjim Štajerjem? Nemci si naj svoje železnice sami vzdržujejo! In kakšno korist bi imel naš okraj od te železnice? Ljudstvo, pogledj zemljevid in misli! Otresi se teh ljudi, ki se ti sicer ližejo kot tvoji prijatelji! Dovolj prispevek Bračko lahko in njegovi krmavci, a plačal boš ti, kmet! Zato proč z Bračkom, ker ni tvoj prijatelj, slovenski kmet! Kmetijska družba niti noče podružnic ustanavljati po Slov. Štajerju, in ti, slov. kmet, boš podpiral nemške železnice? Kaj ne, nikdar!

Slovenjegraški okraj.

s Šmartno pri Slovenjgradu. Potovalni učitelj M. Jelovšek je ustanovil tukaj „Bikorejsko zadrugo“, ki obsega občine Šmartin, Legen in Golobabuka in ima namen povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenski biki marijadvorske pasme. Predstojništvo zadruge obstoji iz 6 udov in 3 namestnikov. Izvoljeni so: Franc Verdnik, načelnik, Valentin Fischer, namestnik, Ivan Kac, tajnik in blagajnik; Valentin Merzel, Franc Vaukan, Simoa Hribnik, udi; Franc Lamprecht, Franc Marhat, Janez Gams, namestniki. Razsodnja obstoji iz treh udov in dveh namestnikov. Izvoljeni so: Ferdinand Kac, Martin Pirnat, Miha Kalinšek, udi; Filip Gril, Franc Merzel, namestnika.

s Zadruga za rejo bikov v Št. Janžu pri Spod. Dravogradu se je dne 30. m. m. ustanovila. Zadruga obsega občini Št. Janž in Otiški vrh in ima namen povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenski biki marijadvorske pasme. Predstojništvo zadruge obstoji iz 6 udov in 3 namestnikov. Izvoljeni so: Franc Čas, načelnik, Janez Barth, namestnik, Franc Gnamusch, tajnik in blagajnik; Matevž Čas, Anton Zechner, Tomaž Poberžnik, udi; Franc Jablanšek, Leopold Lužnik, Janez Hribnik, namestniki. Razsodnja obstoji iz treh udov in dveh namestnikov. Izvoljeni so: Peter Jauk, Marko Paper, Anton Močnik, udi; Matevž Protnekar, Lorenc Vodovnik, namestnika.

s Bikorejska zadruga v Podgorju. Po posredovanju potovalnega učitelja M. Jelovškega se je v Podgorju ustanovila dne 30. m. m. „Zadruga za rejo bikov“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom. Zadruga obsega občine Podgorje, Šmiklavž pri Vidrdrisu in Razbor in ima namen povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenski biki marijadvorske pasme. Predstojništvo zadruge obstoji iz 6 udov in 3 namestnikov. Izvoljeni so: Janez Verčkovnik, načelnik, Ignac Verčkovnik, namestnik, Anton Vitko, tajnik in blagajnik; Albert Verdnik, Franc Plešej, Lovrenc Verčkovnik, udi; Mihael Laure, Mihael Krumpačnik, Jurij Korošec, namestniki. Razsodnja obstoji iz treh udov in dveh namestnikov. Izvoljeni so: Franc Vračun, Martin Stermčnik, Mihael Lenart, udi; Florjan Perše, Jožef Juvan, namestnika.

s Skale pri Velenju. Naši rodoljubi so nam napravili lep vrt, ki so ga pred dvema letoma z velikim trudom pridobili. Ta vrt je naše bralno društvo, ki nam je v tej kratki dobi priredilo več predavanj in veselje, pri katerih se je mladina izobraževala, zraven pa imela pošteno zabavo. V nedeljo dne 13. prosinca t. l. ima to društvo svoj redni občni zbor. Delujmo na to, da bo udeležba na tem zborovanju velika. Pristopimo v obilnem številu k temu društvu in ga podpirajmo, da bode tudi v prihodnje dosegalo svoj namen. Delajmo toraj v pravi ljubezni do mile domovine, delajmo zložno, branimo jo do zadnjega vzdihljaja. Bog in domovina kliče vsem

Mladi Puščavnik.

Konjiški okraj.

k Cadram. Naše kat. slov. polit. društvo „Sloga“ obstoji že 14 let. Ustanovil ga je kmet Ant. Kangler ter mu je bil tudi par let predsednik. Po narodnem pregovoru „Svoji k svojim“ bi se lahko mislilo, da so vsi kmetje kar hipoma pristopili. Toda za kaj koristnega se pri nas ne najde denar. To se vidi tudi pri družbi sv. Mohorja; med 2600 prebivalcev je komaj 100 udov. Lansko leto je povabilo „Sloga“ parkrat potovalnega učitelja g. Goričana in g. Jelovška, enkrat je pa govoril drž. poslanec dr. Korošec. Vsakokrat bi bilo lahko veliko več poslušalcev. Za mladino se pri nas nihče ne briga, da bi jo malo uril v petju, kakor se to dogaja podrugih krajih. Leta 1900 pod kaplanom g. Zemljčičem se je sicer nekaj začelo, potem je pa zopet vse zaspalo. — Vsled silno grdega vremena na novega leta dan je imelo naše polit. društvo občni zbor dne 6. t. m. Soglasno je bil izvoljen stari odbor: g. J. Bezenšek predsednik, Fr. Golčer, podpredsednik, Ivan Ivane, tajnik, J. Vahtar, blagajnik, Fort. Janež, knjižničar, Ant. Leskovar, Jakob Leskovar, Gaspar Vodovnik in A. Gričnik, odborniki. Ako bi mogel vsak teh odbornikov pridobiti še deset drugih, potem se bomo koncem leta lahko ponašali.

k Žičko bralno društvo je pri svojem obnem zborovanju za leto 1907 izvolilo v odbor sledeče gg.: Kosar Jakob, predsednik; Cimerman Martin, podpredsednik; Brolez Ignacij, tajnik; Škrabl Franc, blagajnik; Rupnik Jože, knjižničar; Skale Jože, Leskovar Franc, Kline Janez, odborniki.

Celjski okraj.

c Izobraževalno društvo za Celje in okolico. Dne 20. t. m. priredi to društvo v veliki dvorani Narodnega doma popoldan ob 3. poučno predavanje o gospodarstvu. Okoliški kmetje in kmečka mladina, prijazno ste vabljeni k zborovanju. Vsakdo sme priti!

c Celjska slovenska gimnazija. Liberalni slovenski krogi v Celju so zagnali krik, da katoliškoni narodni poslanci kranjski baje popuščajo v zadevi gimnazijskega vprašanja na Slov. Štajerju. „Slovenec“ jim je točno odgovoril, da kranjski poslanci zahtevajo za Štajersko celo gimnazijo v Celju in v Mariboru. Gospodje iz „narodne“ stranke v Celju se le naj ne boje za kranjske poslance, ampak naj gledajo, da ne bodo med njimi samimi zopet izdajstva. Kranjski poslanci še niso izdali zadeve celjske gimnazije, pač pa se je v Celju že to zgodilo, kakor bo tudi nekemu gospodu v „Narodni stranki“ dobro znano.

c Naš uradni list. Opozarjamo vse občinske in župnijske urade celjskega okraja, da se tiska celjski uradni list v nemško protestantovski tiskarni „Celeja“ v Celju. Brez nadaljne opombe.

c Sv. Jurij ob Taboru. Na obnem zboru tukajšnjega bralnega društva dne 27. m. m. se je sklenilo zdaj po zimi prirediti poučna predavanja. In že v nedeljo dne 13. januarja po večernicah bomo imeli v lepo preslikani cerkveni hiši predavanje o živinoreji. Predaval bode priznani strokovnjak, potovalni učitelj g. Martin Jelovšek. Pri znani zavednosti in ukaželnosti naših v resnici naprednih šentjurčanov, zlasti še naših vrlih mladeničev je pričakovati, da bo prostorna soba natlačeno polna.

c Okrajni zastop laški. Proračun za l. 1907 ima 1000 K dohodkov in 92.171 K izdatkov.

c Bralno društvo za Gaberje. Dne 4. t. m. je predsednik prip. odbora g. Rozman sklical v gostini, g. Omladiča posvetovanje zaradi ustanovitve bralnega društva za Gaberje, pri katerem se je žali Bog odločno ter z večino glasov odklonilo, da bi društvo imelo katoliško stališče, ter sklenilo, da se bode le edino ra narodnost oziralo, ne pa na nobeno strankarstvo. In vendar vera ni strankarstvo?! Kaj? Sklenilo se je nadalje naročiti „Slov. Narod“ „Narodni List“, „Domovina“ itd. tudi nemški časniki se bodo naročali, med njimi je tudi socialdemokratski „Arbeiterwille“ ter istega nemškega časnika slovenski bratec „Rdeči prapor“. Bralci „Slov. Gospodarja“ bodo gotovo to bralno društvo mešanico hitro spoznali, vsaj po rudečih brkah Rdečega praporja. Ustanovni shod bode sklican na dan 20. t. m. v gostilno g. Omladiča, kjer se visijo enje usahlega mesečnika „Osa“, o katerem listu poroča „Slovenec“ v 4. št. zanimivo smrt. Na tem zborovanju so se zadirali tudi v Marijine družbe ter napadali ljubljanskega škofa, ki je baje zakrivil, da se maše ne berejo v slovenskem jeziku! Za liberalce vendar vseeno, ker ne hodijo k mašam! Naznanilo se je tudi zasmehovalno, da je lansko leto bilo za Avstrijo eno izmed najboljših, ker je toliko francoskih jezuitov semkaj privdralo. Končno so se predlagali za ustanovni shod tega društva kot govorniki sledeči gospodje, ki razven g. J. Rebeka niso bili navzoči: Rebek, dr. Gosak ter dr. Božič, sami člani nove liberalne stranke. O čem se naj govori, ni bilo vprašanja in o tem tudi ne sklepa. Končno si bode društvo naročilo v Pragi društveno štambljivo ter dalo tiskati 3- do 500 vabilnih listkov, katere bi naj dva učenca Zvezne tiskarne v svet razpršila. Gospodje, kateri pravijo, da „Narodna stranka“ ne bo proti veri in cerkvi, se naj enkrat prečitajo to poročilo!

c St. Jurij ob juž. žel. Okrajni odbor narodne stranke in pa posebno „Narodni list“ piše skoraj v vsaki številki o našem narodnem St. Jurju. Zaletava se sedaj v gospode okrog Slovenskega Gospodarja, okrog „Slovenca“, okrog kat. braln. društva, češ, kako slabo skrbe ti gospodje oziroma njih društva za izobrazbo, a oni — liberalci — pa imajo vse najboljše priprave za izobrazbo, namreč po njih mnenju imajo najboljši pevski zbor na celnem Spodnjem Štajerskem, imajo društvo „Knjižnica“, ki ne razširja klerikalnega smrada, ampak ima vse najboljše knjige, kar jih ima slovenska književnost (imajo namreč že nekaj brošur, kakor „Kralj Matjaž“, izmed listov ima pa menda „Nar. list“, „Slovenski narod“ itd. Člani tega društva bodo gotovo vsi zavedni šentjurskih liberalci. Da vidimo, kako se je skrbelo za izobrazbo St. Jurčanov, naj sledi kratek opis šentjurskih društev. Najprvo je menda bilo ustanovljeno društvo „Freiwillige Feuerwehrvereine“, seveda dolgo let z nemško komando, pred nekaj leti je dobilo to društvo bolj slovensko lice. Potem se je ustanovilo „Ces. Rudolfovo sadjarsko društvo za Spod. Štajer“. To društvo je storiло obilo dobrega, posebno v sadjarstvu. Le temu društvu, kateremu glava je bil dr. Gustav Ipavič, se imamo zahvaliti, da je sadjarstvo na Spodnjem Štajerskem na taki stopinji. Pri temu društvu so pa bili tudi odborniki iz vseh stanov. To društvo je pa v zadnjem času skoro zaspalo, v drevesnici ne vidimo več vzorno vzgojenih drevesc, čeprav bi to društvo lahko še veliko storilo v prospeh sadjarstva, ker ima tudi dobro podporo od vlade. Kdo sedaj vodi to društvo, ne ve prav skoraj noben kmet, to je pa gotovo, da to društvo ni v kmečkih rokah, ampak imajo v tem društvu ravno upliv pristaši narodne stranke, ki hočejo po svojem programu kmetu pomagati. Torej pristaši narodne stranke, reorganizirajte to društvo, saj je vendar v vaših rokah. V St. Jurju obstoji že nad 20 let takozvano „Landwirtschaftlicher Zirkel“, za katerega pa ni živa duša vedela do decembra preteklega leta, ko nam je gospod Praunseis od njega povedal na shodu kmetijske podružnice. In vendar je dala dežela temu društvu, kakor se sliši, 2 brani za travnike, 2 čis-

tilna stroja, škropilnice itd. v porabo kmetom. Pa kmet ni prav nič vedel o tem društvu, še manj pa o strojih in dobičku tega „cirkelja“. Kdo je glava tega „cirkelja“ in kdo ga vodi, tega se pa še kmetom niti naznanilo ni. Prihodnjič nadalje!

c Braslovče. Na XIV. občnem zboru pevskega društva je bil soglasno za predsednika izvoljen dosedanji načelnik g. Anton Stergar. V odbor pa sledeči gg.: Janko Kramer, tajnik, g. Perger, podpredsednik g. J. Vovšek, blagajnik, g. Perger Alojz in Perger Jožef, odbornika, gosp. Vinko Rizmaj in g. B. Rovšnik, namestnika, g. Rojnik Jožef, pevovodja, g. Rudolf Salaba, arhivar.

c Trbovlje. Pri občnem zboru moške podružnice sv. Cirila in Metoda, ki se je vršil 1. prosinca t. l. pri g. Rošu v Hrastniku, bili so v novi odbor sledeči gg. izvoljeni: Predsednik Robert Plavšak, učitelj v Trbovljah; namestnik Fran Sorčan, nadučitelj v Hrastniku; tajnik Franc Stermšek, katehet v Trbovljah; namestnik Dominik Majcen, rudar v Hrastniku; blagajnik Josef Lončarič, kaplan v Trbovljah; namestnik Bernard Perko, železniški uradnik v Hrastniku; odbornik za Dol Anton Vetrnik, župnik. Odposlanca za veliko skupščino: Ferdo Roš, deželni poslanec in Avgust Ludvik, postajenačelnik v Hrastniku. Pri tej priložnosti bil je na predlog g. Roša soglasno imenovan častnim predsednikom vlč. g. duh. svetovalec Peter Erjavec, ki je zaspalo podružnico zbudil v življenje in mnogo let bil njena duša. Čast in slava mu!

c Hrastnik. Dne 1. prosinca otvoril se je tukaj otroški vrtec Ciril-Metodove družbe. Otvoritev se je udeležil tudi prvomestnik monsignore T. Zupan. To je bilo veselje, gledati in poslušati, kako so mali otročiči govorili in peli z njim prirojeno ljubeznjivostjo in odkritosrčnostjo. Marsikateremu se je milo storilo v spomin na srečna, otroška leta! Zato pa so bili tudi bogato obdarjeni z vsakovrstnimi darili. Gotovo se bodo s hvaležnostjo spominjali presrečne prve božičnice, ki so jim jo priredile neutrudljive članice in člani družbe. Mi pa samo želimo, naj vrtec procveta in prospeva v blagor zatiranega naroda.

c O občinskih volitvah v Mozirju. „Narodni list“ prinesel je že dvakrat naznanilo o naših volitvah; v drugič prvo poročilo nekoliko popravljeno. Prvič se je glasilo: v tretjem razredu je zmagala katoliška narodna napredna stranka tržanov, v drugič se je imel glasiti stavek, da je zmagala v III. razredu kat. narodna napredna stranka, v II. in I. razredu pa stranka tržanov, ki je bolj gospodarskega značaja. Volilci občinskega odbora trg Mozirje nismo mislili pisati ne besedice o volitvah, ker pa Ivan Grozni popravlja v „Narodnem listu“, da je stranka tržanov gospodarskega značaja, to pa nas volilce zbode, ker se v tem pravi, da volilci v III. razredu nimamo tržanov in da niso gospodarskega značaja. Evo Grozni: V III. razredu jih imamo 6 ter so vsi posestniki, 4 so rojeni tržani mozirski, 2 pa sta prišla iz sosedne občine Rečice ter gospodarijo že mnoga leta v prid občine mozirske. Torej so v III. razredu tržani in samo gospodarji. Poglejmo sedaj v II. in I. razred! Naenkrat imamo tri neposessnike, dva sta netržana, prosto letoča, eden celo občinski svetovalec, tam nekje iz druge dežele doma; izmed 12 jih je samo 5 Mozirjanov. Ali je to stranka tržanov? Ali so gospodarskega značaja, če sami ne morejo biti gospodarji? Da je pa Grozni hotel še več takih pomešati v občinski odbor, je tukaj dobro znano. V obče se trdi, da v Mozirju ni Stajercijancev in nemčurjev, ali koliko resnice je na tem, je dokaz, da dobivajo ugledni možje kake štiri iztise „Stajerca“ in pri državnozborskih volitvah se je oddalo deset glasov za Vračkoto. So ti značajni možje, ker jemljejo čast trgu in z izdajstvom sramotijo Mozirjane? Prišli so suhi v Mozirje in sedaj hočejo imeti nas pod komando! Da pa smo propadli v I. razredu, je to bilo škandalozno, ker se nahaja pri avstrijskem hotelu en portir, ki se pridno vadi, kako se morajo ljudje zapirati. Za danes dovolj! Svetujemo pa volilci III. razreda, da naj se molči o gospodarskem značaju tržansko liberalne stranke, da ne pride kaj hujšega na dan. Mozirski volilce.

c Laško. Pri občnem zboru „Bralnega društva za Laški trg in okolico“ dne 6. januarja izvolil se je sledeči odbor: Fort. Končan, predsednik; Ant. Srebre, podpredsednik; Karel Cimperšek, Franjo Drole, Iv. Dobršek, Franjo Kranjc, Greg. Leben, Mih. Ojsteršek, Rihard Pestevšek, Blaž Zupanc, odborniki; Jakob Cerovšek, Mih. Hrastnik, Luka Kačič, Konrad Pirnat, odbor. namestniki; Konrad Elsbacher, Fr. Kokotec, rač. predglednik. — Zadeva radi društvene sobe še ni rešena, kajti je postavljena, kakor se čuje, na dnevni red prihodnje seje nemškega okrajnega odbora. Ugodne rešitve od tamkaj ni upati. Sicer bi bila dolžna šolska oblast, društvo, ki deluje na izobrazbo ljudstva, podpirati. Tukaj pa se godi ravno nasprotno.

Slovensko pevsko društvo „Vraska Vila“ na Vraskem si je izvolilo na izvanrednem občnem zboru dne 6. jan. 1907 sledeči odbor! Predsednik g. Luka Stober, podpredsednik g. Ernest Brezovšek, pevovodja gosp. Ivan Kramar, tajnik g. Ivan Brinovec, blagajnik g. Anton Cizaj, zastavonoša in gospodar g. Franc Junger, Odbornika in namestnika gg. Matija Sevnik in Ivan Golob.

Brežiški okraj.

b Okrajno glavarstvo v Brežicah vodi sedaj komisar Schoffenrat, odkar je Vistariji „šel“. Mož ne zna besedice slovenski. To je skrb namestnika Claryja za Slovenski Stajer.

b Predstavljen je okrajni zdravnik dr. Vršič iz Brezice v Gradec.

b Božičnico so obhajali kozjanski šolarji dne 30. dec. v šoli ob 3. popoldne. Pod vodstvom našega marljivega nadučitelja Hohnjeca so igrali otroci prav lepe in krasne igre, da smo se kar čudili. Naenkrat po večernih, ob 3. uri se je zbralo toliko radovednega ljudstva v šoli, da je bil dokaj veliki prostor v šoli prenapoljen. Z veseljem so gledali pričujoči stariši svoje otroke, ko se je zagrinjalo dvignilo in so nastopili učenci in učenke z lepim deklamovanjem. Potem so se pričele otroške igre. Po končanih igrah se je v prav lepih besedah zahvalil v imenu šolske mladine predsednik šolskega sveta deželni poslanec gospod dr. Jankovič za požrtvovalnost in trud gospodu Hohnjecu in Ulčarju, ki sta ga imela pri uku, in pa vsem vrlim gospodom in gospam, ki so pripomogli kaj k igram in za krasne darove božičnega drevesa. Zatem so se delili pri božičnem drevesu revnejšim učencem in učenkam krasni božični darovi. Več let se je že stavilo našim učencem božično dreve, a tako krasnega, kakor letos, še ga ni bilo. Hvala torej vsem!

b Okrajni zastop sevniki. Leta 1905 je imel zastop 19.622 K 44 v prejemkov in 19.596 K 84 v izdatkov.

b Zdole pri Kozjem. Sneg je bil minoli teden tako velik, da je bil poštni promet iz Rajhenburga v Kozje več dni ustavljen. Prav poštna zima je napočila z novim letom. Tudi pri nas se šopiri eden Narodni List. Pa upamo, da ga bode prej ali slej odnesla mrzla sapa nazaj v celjske odvetniške pisarne. Tudi „Slovenske Pravice“ so bile nekemu kmetu pravi celjski evangelij. Kaj bode zdaj počel, ker „Pravice“ ne bodo več izhajale, ne vem. Toliko pa vem, da kdor bere take liste, ni katoliško naroden, ampak nasprotno. — Požarna bramba v Kozjem je imela na Silvestrov večer veselico in srečko. Ob koncu bodi mi lepo pozdravljen, ljubi „Slovenski Gospodar“ v novi povečani suknji. Upam, da te bodo z veseljem sprejeli vsi stari in novi naročniki. Srečno in veselo novo leto!

b Dobova. Dne 7. t. m. je umrla pri nas spoštovana vdova trgovka Zechner. — Hvala Bogu, vendar dobimo v Dobovi postajo, katera je sedaj zagotovljena. V prvi vrsti se imamo za njo zahvaliti g. baronu Mosconu, ki se je toliko časa neutrudno za njo potegoval. Naše bralno društvo hoče popolno svojo čudno pot hoditi in si je v tem smislu tudi izbralo nov odbor. Ali se ni bralno društvo za poštene dobrovske kmete ustanovilo?

b Veleposestvo Resahof pri Vidmu sta kupila gg. I. in P. Raič iz Spodnje Šiške pri Ljubljani, rodov iz Kastva pri Reki — od inženerja g. Julija Schimetschek v Zagrebu za 74.000 kron.

b Gorica pri Rajhenburgu. K našemu dopisu pod tem naslovom v št. 1. t. l. nam g. učitelj Jankovič iz Rajhenburga pojasnjuje, da se niso v volilnem prostoru vpričo njega kot volilnega komisarja jemale na katerikoli način volilec glasovnice, se ime volilca črtalo in drago napisalo. Dalje da ni res, da ni obveljala glasovnica kmeta Zemljaka, ki je imel na njej zapisanega svojega kandidata; ampak, da je zapisnikar župan v Senovem kmet Jožef Mirt sam jemal od volilcev zganjene glasovnice ter jih potem vrge v pokrito volilno posodo. Legitimacije je jemal komisar in zabeležil volilčevo ime. Z nobeno besedo pa g. Jankovič kot komisar ni vplival na volilce. Na vprašanje nekega kmeta, koga naj voli, odgovoril je le: „Dva kandidata sta: kmet Benjamin Kunej in dr. Jankovič, zdravnik.“ Na njegovo prošnjo mu je dal potem peresnik in mu rekel, naj se vsede k drugi mizi ter naj tam napiše ime poslance.

b Zaupnik liberalne učiteljske stranke. Okrajni zastop sevniki je izvolil v okrajni šolski svet pristaša nove liberalne učiteljske stranke g. Antona Kuneja. Celotekateri kmetje so dali temu podrepuniku liberalnih učiteljev svoje glasove! Zavedni kmetje, skupaj!

b Kozje. Dne 8. grudnia ob 3. uri popoldne je zborovala c. kr. kmetijska podružnica v gostilničnih prostorih g. Frana Gučka. Ker ima družba tukaj svoj sedež, se je volil novi odbor. Zborovalcev je bilo srednje. Pristopilo je nekaj novih udov z udnino 3 krona na leto, za kar pa dobijo udje dvakrat na mesec list „Glasnik“, ki ga štajerska kmetijska družba v Gradcu izdaja. Predsednik deželni poslanec dr. Jankovič je vse došle ude in zborovalce iskreno pozdravil in v kratkih potezah orisal težnje kmečkega stanu. Gospod potovalni učitelj Ivan Belé pa je govoril o umetnih gnojilih in gnojenju po travnikih in vinogradih, o drevesnih in trsnih brizgalnicah in v obče o vinu in sadjarstvu. Točno in jasno je odgovarjal na vsako stavljeno vprašanje udov. Poročalo se je tudi o delovanju družbe v minolem letu. Komaj v teku jednega leta so dobili udje od družbe brizgalnice zastoj. Za bodoče se je priporočalo naj ustanovi družba v Kozjem veliko vago za vozove in živino, ker je ni nikjer v bližini in naj pridobi nekaj travniških bran. Vse to se je sprejelo in se bode prosilo. To leto bodo redni poučni shodi po kozjanskemu okraju. Vsa čast in slava voditeljem kmetijske podružnice.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Žmrnil je 35letni posestnik Lovre Čerin v Plestenicah, pri Sp. Idriji na Kranjskem. V petek 4. t. m. je šel napravljat drva ter vzel seboj nekaj kruha. Naročil je doma, da se utegne povrniti proti večeru, a naj ga ne iščejo, ako bi ga ne bilo, ker morda ostane čez noč pri sosedu ob cesti. V soboto zjutraj so našli mrtvega blizu hiše. Poznalo se je, da je šestkrat počival, ko se je vračal po hudih zametih. Bil je že skoraj pred hišnim pragom, ko je popolnoma omagal in umrl.

† Boj za življenje in smrt. Komaj je Novega leta dan prišel iz loške ječe Franc Pfeifer, doma iz Sele na Kranjskem, močan korenjak, star 30 let, pa je že zvečer proti polnoči vlomil v prodajalno Jurja Pezdinik na Dovjem in pobral 160 kron denarja. Ko gospodar sliši ropot, gre z lučjo pogledat, pa pri tej priči se zažene Pfeifer v njega, ga vdari z litersko steklenico po glavi in ga podere na tla, rekoč: „Zdaj boš hudiča videl!“ Začel se je boj na

življenje in smrt: dvakrat je bil gospodar spodaj, pa zopet se je oprostil, in dasi ravno ranjen po glavi in obrazu, začel tat po veži in ga tišči na tla, dokler ne prikljče dekla sosedu na pomoč, ki pomaga tatu zvezati, dokler orožniki ne pridejo. Tat, od boja ves upehan, prosi vode za piti, katere mu gospodar prinese rekoč: „Poboljšaj se.“ Ko so orožniki denar prešteli, reče šaljivo tat Pfeifer: „Saj je samo 160 kron, sem mislil, da bo več.“

Drobtinice.

d Rusko vojaštvo dobi novo uniformo in sicer po avstrijskem vzoru.

d Kmečki sinovi iz Srbije — 37 oseb — so prišli dne 3. januarja 1907 v Prerov na Moravsko, da stopijo v službo pri raznih moravskih kmetih in se tako izpopolnijo pri poljskem gospodarstvu.

d Podraženi časopisi. V Nemčiji so vsi časopisi vsled podražanja papirja in višjih plač stavecev zvišali naročnino. Tudi nekaj ogrskih listov zvišalo je naročnino.

d Orožnik zabodel kmeta. V Nawazyi pri Lvovu je rekel orožnik v gostilni nekoliko natrkanemu kmetu Schamecku: „Ukradel si 10 goldinarjev.“ — Kmet je odgovoril: „Lažeš.“ — Orožnik je nato kmeta aretiral. Kmet se je pa branil in kričal: „Nisi v službi in nimaš pravice, da me areтираš.“ Po daljšem prepiru je potegnil orožnik sabljo in zabodel ž njo kmeta v prsa. Kmet se je zgrudil mrtev na tla. Orožnik je še na tleh ležečemu možu zadal več ran.

d 800letni jubilej črešnje. Leta 1106 so pričeli saditi po Evropi prve sladke črešnje, kakor jih imamo danes. In sicer so posadili prve pri Milticu (Meissen). Torej poteka zdaj 800letnica sajenja črešnje po Evropi.

d Otrok z dvema glavama. V Baresu na Ogrskem je porodila neka kmetica otroka z dvema glavama. Otrok živi.

d Župnika raztrgali medvedje. Župnika Kurela pri Dinbovicih v Romuniji so napadli v gozdu ponoči, ko se je peljal iz mesta domov, medvedje ter so ga na kose raztrgali. Ljudje so drugo jutro našli le oglodane njegove kosti.

d Grozna vraža na Javi. — Prebivalci otoka Jave verujejo zelo v vraže. Najhujša je ona o vampirju, ki ga imenujejo Madjan gadungana. Ta njihov vampir je človek, ki ima to lastnost, da se loči na večer glava njegovega telesa, leta vso noč okrog in se zjutraj vrne in združi zopet s telesom. Ta glava se prikrađe ponoči k spečim deklicam in jim izpije kri, da potem kmalu umrjejo. Na otoku Javi je razširjena med mladimi dekletki sploh zelo sušica, vsled katere blede in naposled umrjejo. Vse take slučaje pa pripisujejo otočani vampirju. In ker je ta človek po njihovem mnenju živ, poiščejo staro čarovnico, ki ga kmalu „najde“. Tega ubijejo, njegovo rodbino poženo po svetu in njegov dom zažgo. Žrtve take grozovitosti so navadno tisti možje, ki jih starka-čarovnica sovraži.

Narodno gospodarstvo.

g V „Zadružni zvezi“ v Ljubljani je že dosedaj 347 zadrug.

g Javna zadržna enketa. „Zadružna zveza“ v Ljubljani razposlala je vsem svojim zadrugam sledeči dopis: Že precej let je minolo, odkar se je pojavila pri nas zadržna ideja. Naglo se je razširjala; danes je število krajev, ki še nimajo nobene zadruge, že jako majhno. Zadružništvo našlo je pri nas mnogo privrženecv, ki so sprevideli, da je ravno zadržna organizacija ono sredstvo, ki more naš narod rešiti gospodarskega pogina, ter mu dati pravo prosveto. Razširjevalci zadržne ideje šli so lik apostoli od kraja do kraja, ter v nešteti zborovanjih poučevali narod o zadržništvu, pisali so prepričevalne članke itd., in to vse, ker so bili sami prepričani o moči zadržništva. Zadružništvo imelo je pri nas mnogo nasprotnikov, ki so se posluževali najrazličnejših sredstev; slikali so zadržništvo kot največjo nevarnost, ter se sklicevali pri tem na majhno število ponesrečenih konsumnih družtev.

Kedo je imel prav? Odgovor morajo nam dati zadruge same, oziroma ga najdemo v njihovem delovanju, v njihovih uspehih in neuspehih. Raditega obračamo se do vseh svojih zadrug, da nam na priloženi poli odgovorijo na sledeča vprašanja: 1. S kakega namena se je zadruga ustanovila? Kako je ta namen izvrševala? Kaj je pospeševalo, kaj je oviralo izvrševanje namena? 2. Kake posledice je imelo delovanje zadruge a) v gospodarskem (gnotnem) oziru; b) v duševnem oziru, zlasti, jeli se je udomačila smisel za gospodarsko združevanje? 3. Splošne opazke in nasveti. Odgovori naj bodo podrobni, jasni in popolnoma odkriti; nič se naj ne zamlči, nič se naj ne olepšuje.

V odgovorih hočemo najti zgodovino našega zadržništva a tudi dobiti sliko, ki bode tem boljša, čim natančnejša bode.

V odgovoru naj se označijo krajevne razmere, naj se opiše značaj ljudstva pred ustanovitvijo zadruge in sedaj, naj se pove, kdaj in kdo je povzročil ustanovitev, kako in kako ljudje so se dobili za odbor, nadzorstvo; ali je inteligenca sodelovala; kaj in kdo je nasprotoval, s kakimi uspehi; vpišite vse posle, tudi najmanjše, katere je zadruga izvrševala, kateri posli so se ji posrečili, kateri ne.

Konečno pristavite svoje splošne opazke, svoje nasvete, naj se tičejo zadruge same, zveze ali sploh zadržništva; za vsak nasvet, za vsako kritiko Vam bomo hvaležni. Iz odgovorov si hočemo dobiti zavest, jeli je bilo delovanje naših zadrug, zveze, poslovanje oseb pravo. Iz odgovorov si hočemo napraviti temelj za nadaljno poslovanje.

Prosimo torej nujno, da nam odgovorite na stavljena vprašanja. Na ta dopis prihajajo zvezi jako temeljiti odgovori od njenih zadrug. Odgovoriti pa morajo vse zadruge. Ker si je v gospodarskem življenju našega naroda priborilo zadržništvo prvo besedo, je torej postalo za celi narod velevažno. Raditega ne omejujemo te enketi samo le na naše zadruge, temveč vabimo tudi vse druge, prija-

telje in nasprotnike združništva, da se te javne združne enote vdeležijo in nam na gori stavljenja vprašanja odgovorijo.

g Podučni tečaj o združništvu. Kakor smo že naznanili, priredi združna zveza v Ljubljani za svoje zadruge podučni tečaj. Ta tečaj vrši se od torka dne 15. januarja do sobote dne 19. januarja 1907. Predavalo se bode vsaki dan od 8.—12. ure popoldne in od 2.—6. uri popoldne. Za predavanja določile so se sledeče snovi: Ustanavljanje posojilnic in drugih zadrug. Poslovanje posojilnic in drugih zadrug. Knjigovodstvo posojilnic in drugih zadrug. Zaključevanje računov pri posojilnicah in drugih zadrugah. Pristojbine, davki in kolektiranje. Zadruge in oblasti. Trgovski poduk. Če bode čas dopuščal, bode se predavalo še tudi o drugih združnih stvareh. Predavanja se vrše v dvorani kršč. soc. zveze (poslopje „Union“) v Ljubljani.

Skrbelo se bo, da si bodo mogli udeleženci tečaja ogledati poleg drugega tudi uzorno gospodarstvo v Marjanišču.

Da pa podučni tečaj doseže svoj namen, je potrebno, da je dobro obiskan.

Priglasenih je sicer že prav lepo število vdeležencev, vendar še pa ponavljamo svoj poziv na vse svoje zadruge, da se tečaja vdeležijo i. s. v prvi vrsti po onih osebah, ki vodijo posle in knjige.

Prosimo pa nujno svoje zadruge, da nam takoj pošlejo prijave i. s. koliko oseb in katere da pošljejo k podučnemu tečaju, nakar bomo vsaki zadrugi posebej sporočili podrobnosti radi stanovanja, hrane itd.

Opozorjamo še, da se vrši neposredno pred podučnim tečajem, t. j. v ponedeljek dne 14. januarja 1907 sestanek mlekarških zadrug, spojen s predavanji in razstavo masla.

Ravno isti dan t. j. v ponedeljek dne 14. januarja 1907 naj se otvori tudi razstava združnih vin, ki traja do sobote, dne 19. januarja 1907 — torej za ves čas podučnega tečaja.

g Sestanek mlekarških zadrug in razstava masla se vrši v ponedeljek, dne 14. januarja 1907 v Ljubljani v hotelu „Union“. Pričetek ob 9. uri popoldne. Vspored: 1. Živnorej in mlekarstvo. (Predava mlekarški nadzornik g. Legvart). 2. Mlekarstvo. (Predava ravnatelj kemičnega preskuševališča g. dr. Kramar). 3. Mlečna trgovina. (Predava zastopnik Gospodarske zveze v Trstu g. Rosman). 4. Mlekarstvo združništvo. (Predava g. Rožman). 5. Ogled mlekarških strojev. Da se namen mlekarškega sestanka popolnoma doseže, je potrebno, da se ga vse mlekarške zadruge vdeležijo; poleg članov načelstva, nadzorstva itd. naj pošlje vsaka mlekarška zadruga svojega mlekarja. Za razstavo masla pošlje vsaka mlekarška zadruga natančno 1/2 kg masla v škatljici, ki jo prejme od zveze.

g Prvi vinski sejem v Ormožu. Ker so se vinski sejmi v naši ožji domovini udomačili in dobro obnesli, priredi „Vinorejsko društvo v Ormožu“ v četrtek dne 31. januarja 1907 v dvorani gostilne g. A. Skorčiča v Ormožu vinski sejem. Otvoritev sejma je ob 11. uri popoldne. Ako upoštevamo dejstvo, da se je letos v ljutomerskih gorah, oziroma v ormoškem in ljutomerskem okraju, pridelalo približno 42.000 hl. vina in da je prištevati letošnji pridelek med boljše letnike, se je nadejati mnogobrojne udeležbe. Ni treba omeniti še posebej, da slovijo ljutomerske gorice od nekdaj kot najboljše v Avstriji; vrhu tega so zasajene že več let z novimi nasadi, ki že rode. V teh novih nasadih se negujejo najzlahtnejše zemlji primerne vrste, tako da bode na sejmu mogoče dobiti vina ene vrste. Nadalje je treba omeniti, da je peronospora, ki je v drugih vinskih krajih letos toliko škodo napravila, našim goricam kolikor toliko prizanesla. Na vinskem sejmu se nudi kupcu prilika, v kratkem času veliko vin poskusiti, on ni navezan na mešetarja, ni mu treba vse hribe prelaziti, predno dobi zaželjeno blago. Kupec in pridelovalec sta v neposredni zvezi. Dobiček, ki ga imajo prekupei in mešetarji, ostane njima. Koliko pa je vreden čas, ki ga na tak način prihrani kupec! Železniške zveze so tudi zelo ugodne. Toraj le v Ormož dne 31. januarja, gostilničarji, da se preskrbite s pristnim ljutomercanom!

g Posojilnica v Oplotnici—Čadramu je imela leta 1906 87688-16 K prejemkov in 81390-85 K izdatkov, torej 169079-01 K prometa.

g Tržne vesti. Pretečeni teden je bil zopet mrtev in nam ni nudi nobenih sprememb ne v položaju tržišča in ne v cenah in tendenci. Kupci ne nastopajo, medtem ko prodajalci ne morejo. Prekupei ne razpolagajo s posebnimi množinami blaga, medtem ko je dovoz nemogoč, ker je vreme popolnoma pokvarilo ceste. Sklepati pa moramo tudi, da lastniki blaga čakajo na spomladno kupčijo, ker upajo, da jim ta nudi boljše cene za blago. Pšenica je vztrajala v ceni. Rž je imela več odjemalcev, zato se je obrnilo na boljše. Oves je šel v ceni naprej. Istotako turšica.

Društvena naznanila.

Bralno društvo za ljutomersko okolico bo dne 20. t. m. po večernicah imelo svoj redni občni zbor v bralni sobi. Udje pridite polnoštevilno.

Katoliško bralno društvo na Polzeli ima v nedeljo dne 13. t. m. ob poldevetih v občinski pisarni svoj redni občni zbor z navadnim vspešdom. K obilni udeležbi vabimo vabi odbor.

Polzela. Pri omizju po rajnem Tomažu Sečnikar so dne 17. decembra 1. l. nabrali polzelski rodoljubi za dijaško kuhinjo v Celju 18 K. Posnemanja vredno!

Vojaško veteransko društvo pri Sv. Križu na Murkem polju priredi v nedeljo 18. prosinca 1907 ob 5. uri popoldne koncert v gostilni gosp. Franca Jureša v Borecih. S sodelovanjem veteranske godbe in križevskega pevskega zbora. Vstopnina za osebo 50 v. Čisti dobiček je namenjen za novo društveno zastavo. Vse prijatelje domače in poštene zabave ugodno vabi odbor.

Bralno društvo pri Kapeli blizu Radgona ima v nedeljo dne 18. prosinca popoldne po večernicah v župnišču občno zborovanje z običajnim vspešdom. K obilni udeležbi ugodno vabi odbor.

Kmečko bralno društvo v Jarenini ima v nedeljo dne 20. januarja poučni shod in sicer po večernicah v čitalnici. Spored: 1. Poudar gosp. predsednika. 2. Deklamacija „Kmečki hiši“ S. Gregorčiča. 4. Poučen govor o Gregorčiču in njegovi poeziji. Govori g. dr. Verstovšek, profesor iz Maribora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Občno bojno društvo v Ptuj priredi v nedeljo dne 13. januarja t. l. običajno društveno veselico v gostilni g. Weissenstein-a.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za kozjanski okraj ima v nedeljo dne 27. t. m. ob štirih popoldne v Kozjem v gostilni g. Gučka svoje letno zborovanje. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo v Št. Ilji pri Velenju ponavlja prih. nedeljo 13. t. m. ob štirih popoldne burko „Eno uro doktor“ na splošno zahtevo. Po igri sledi prosta zabava, šaliva pošta, nastop domačih pevcev in godba.

Bralno in pevsko društvo Maribor. Prihodnjo nedeljo to je 13. tega meseca predaval bode v društvenih prostorih v Nar. domu g. dr. Poljanec o solncu in zvezdah. Začetek ob poldevetih popoldne. Mariborski Slovenci, posebno okoličani se vabijo, da se pridno udeležujejo predavanj, ker so ista za vsacega zanimiva in poučna.

Št. Pavel pri Preboldu. Kat. izobraževalno društvo ima v nedeljo, 20. jan. 1907, po večernicah v župnišču svoj redni občni zbor z navadnim vspešdom. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptuja ima v nedeljo dne 13. januarja t. l. po večernicah v šoli svoj občni zbor po običajnem vspešdom.

Društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora ima dne 13. t. m. po večernicah svoj občni zbor.

Kat. izobraž. društvo v Pilštanju ima v nedeljo 13. januarja popoldne po večernicah v kaplaniji svoj občni zbor. 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Raznosterosti. Pobrila bo se udnina in sprejemali novi udje.

Odbor bralnega društva pri Sv. Barbari niže Maribora naznanja, da se vrši njegov občni zbor dne 20. prosinca t. l. po sv. maši v kaplaniji s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo predsednikov, tajnikov, knjižničarjev in blagajnikov za 1. 1906, 2. volitev novega odbora, 3. sklep o naročanju raznih časnikov, 4. razni nasveti in predlogi. Pridite v obilnem številu, kdor hoče sebi koristiti, kajti društvo ima zdaj 606 krasnih knjig in skrbi za razni kmetijski pouk. Udi mladenske in dekliške zveze le naj pridajo polnoštevilno.

Kmetijsko bralno društvo pri Mali Nedelji ima v nedeljo dne 13. t. m. svoj redni letni občni zbor v gostilni g. Rantaša po večernicah. K mnogi udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Haložah priredi v nedeljo 13. t. m. ob treh popoldne v šol. poslopju občni zbor z običajnim vspešdom. Temu sledi prosta zabava s tamburanjem in petjem. Barbarčani, stari in mladi! Udeležite se občnega zbora ter pristopite v obilnem številu, k temu prepotrebemu društvu! Bomo videli, katera občina bo dala največ udov! Več bo udov, več knjig in časnikov. Prihitite z navdušenjem za naše narodno stvar ter položite eno kronico doma na oltar! Pričakujoč obilne udeležbe že v naprej kliče odbor „Dobro došli!“

„Kmetijsko bralno društvo“ v Rogoznici pri Ptuj priredi v nedeljo dne 27. prosinca v „Narodnem domu“ v Ptuj svojo veselico z gledališko igro in prosto zabavo ter šaljivo pošto. Igrala se bo burka v ednem dejanju „Pot do srca“. Začetek točno ob polstirih popoldan. Vstopnina: Sedeži I. vrste 60 v., II. vrste 40 v., III. vrste 30 v., stojišče 20 v.

Kat. gospodarsko in bralno društvo v Hočah priredi dne 13. t. m. v gostilni g. Josipa Rojko gledališčno predstavo: „Krmar pri zvitnem rogu in kmet in fotograf“. Pri veselici bodo tudi sodelovali slavni tamburaši iz Slivnice. Začetek po večernicah. K obilni udeležbi vabi odbor. Občni zbor bralnega društva bo v nedeljo pozneje, dne 20. t. m. Govori odposlanec „Slov. kršč. soc. zveze za Štajersko“.

Kmet bral. gosp. društvo v Dornavi pri Ptuj ima občni zbor v nedeljo 13. t. m. ob poltreh popoldan v šolskih prostorih.

Društvo slovenskih odvetniških uradnikov v Celju ima svoj občni zbor dne 2. svečana 1907, popoldne ob 2. uri v pisarni gosp. dr. Ivana Dečko-ta, odvetnika v Celju, Rotovski ulice hiš. št. 19, I. nadst. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo društvenega vodstva: a) tajnikovo, b) blagajnikovo, c) računskih pregledovalcev; 3. Volitev odbora; 4. Posvetovanje radi vdeležbe pri skupščini o veliki noči 1907 na Dunaju in dolžitev predlogov, ki se naj stavijo na tej skupščini; 5. Stučajnosti. — Ako zborovalci ob 2. uri popoldne ne bi bili sklepni, se vrši zborovanje dve uri pozneje pri vsakem številu navzočih članov. (S 23. dr. pr.) V Celju, dne 27. grudnia 1906. Odbor.

Zahvala. Dne 22. t. m. priredilo je podpisano šolsko vodstvo ubogi šolski mladini krasno božično drevesce z bogatimi darili, katera so v ta namen darovali sledeči šolski dobrotniki: C. g. župnik Anton Ribar, g. nadučitelj Franc Bračič, gđ. Ivanka Zupancič, gđ. Josipina Bezljaj, vsi v Št. Vidu ter trvdka P. Bernstein in sinovi v Zagrebu vsak po 10 K; c. g. Anton Šparl, kaplan v Št. Vidu, Dr. Skaza zdravnik na Planini, g. nadučitelj Rauter na Planini, g. B. Schescherko župan na Planini, g. Čapek, oskrbnik na Planini, g. F. Wambrechtsamer, posestnik na Planini, g. grajškiški gozdar Ernest Kuttler in trvdke: g. Pet. Majdič in Franc Zangger v Celju ter J. Adler v Gradcu, vsak po 5 K; gđ. Roza Adamus in g. N. Treffner, oboja na Planini, vsak po 4 K; g. F. Gartner, provizor na Planini, in Fr. Kralj, krmar v Št. Vidu, vsak po 2 K ter gđ. Olga Dobnik in g. Jurše na Planini, vsak po 1 K. — Nadalje so prispevale k tej prireditvi z raznim manufakturnim, galanterijskim in špecerijskim blagom sledeče trvdke: J. C. Mayer v Ljubljani, D. Rakusch v Celju, Gerbitz in Fr. Reiter v Gradcu, Gleisinger v Ljubnem, Francka sinovi v Lincu, J. Weinek v Stockerau, M. Jazbinšek na Planini in M. Bračič v Št. Vidu. — Ker so se še tudi obrestile Dvoršakove ustanove v znesku 24 K v ta namen porabile, bilo je mogoče obdariti 131 otrok z različnimi oblačili i. t. d. Vsem imenovanim blagim dobrotnikom pa izreka v imeu šolske mladine podpisano šolsko vodstvo najiskrenejšo zahvalo. Šolsko vodstvo Št. Vid na Planini, dne 28. decembra 1906. Franc Bračič, nadučitelj.

Marjivji Mohorjani Udje družbe sv. Mohora v Slivnici pri Mariboru so darovali letos lepo vsoto 40 K za „dijaško kuhinjo v Mariboru“ in 20 K za „družbo sv. Cirila in Metoda“.

Mohorjani ljutomerske župnije darovali so za družbo sv. Cirila in Metoda 20 K 52 h.

Najnovejše novice.

„Slovenska kmečka zveza“ je potrjena. Ustanovni shod naznanimo v prihodnjem listu.

Nevarno obolel je mil. g. kanonik Anton Hajšek ter se priporoča v pobožno molitev.

Osebnosti. Sodnijski oցcijal Mesarec iz Celovca in kanclist Ivanček iz Sevnice sta prestavljena v Celje.

Slov. društvo v Mariboru je z ozirom na znani sklep poslancev določilo 20 uglednih mož ter ukrenilo, da se ima shod vršiti dne 7. februarja. Nadalje je odbor z ozirom na razširjanje vznemirljivih vesti o celjski gimnaziji izjavil, da smatra vsako vladino nakano, odstraniti slovensko gimnazijo v Celju, za nespremenljivo.

Novi okrajni glavarji. Za okrajnega glavarja v Celje pride baron Müller, okrajni glavar v Slovenjgradu; na njegovo mesto pride okrajni nadkomisar dr. Ernest Pöiger. Za okrajnega glavarja v Brežice pride okrajni nadkomisar Walter grof Attems. Za okrajnega glavarja v Ptuj pride Prah! pl. Thalfeld iz Celja. Tako poročajo nemški listi.

Zarotil se je g. Franc Lipej, narodni trgovec v Brežicah, z gospico Ljubico Lipold iz Zalca.

Živinozdravništvo. Razpisano službo živinozdravnika za okraj Maribor dobil je gosp. Korošec, ki je dozdaj služboval v Gradcu, pred tem pa v Slovenjgradu. V Mariboru je službo živinozdravnika začasno opravljal g. Graf živinozdravnik v Konjicah.

Šolske počitnice. Kmet nam piše: Zdaj so vsi liberalni učitelji pri novi stranki, zato se naj izjavi stranka o počitnicah. Na dan z barvo!

Slovenjgrader. V nedeljo 6. prosinca 1907 se je volil nov odbor kmetijske podružnice za slovenjgraški okraj. Vnel se je pri tej priliki hud boj, kajti Nemci so se hoteli na vsak način polastiti podružnice, — ali prodrli so vkljub temu Slovenci. Slava onim, ki so se potegnili za slovensko stvar! Obžalovanja vredno pa je, da se je pustilo pregovoriti od Nemcev toliko drugače zavednih slovenskih posestnikov. Pričakovali smo več narodnega ponosa!

Šoštanj. Pri XXV. občnem zboru Šaleške čitalnice v Šoštanju dne 6. t. m. izvolil se je sledeči odbor: Predsednik gosp. dr. Fran Mayer, podpredsednik gosp. Vinko Kolšek, blagajnik gosp. Anton Kocuvan, tajnik g. Rudolf Vodeb, ostali odborniki gg. Alojz Trobej, Ivan Soln in Ivan Zupanc. V odborovi seji isti dan se je sklenilo, da se priredite v tem kratkem predpustu dve veselici in sicer dne 20. prosinca veliki koncert polnoštevilne Šoštanske narodne godbe na lok in na pustno nedeljo dne 10. svečana koncert, ter v postnem času dva koncerta.

Slovenjgrader. Podružnica sv. Cirila in Metoda je imela dne 6. t. m. svoj občni zbor. Predsednik g. Pečnik pozdravi navzoče, nato govori g. Konrad Šmid in Anton Berk, ki v navdušenih besedah vspešbujata, naj se ta prekoristna družba vsestransko podpira in naj ne mine nobena vesela družba, ne da bi se kaj prispevalo za to družbo. Naša sveta dolžnost je, ohraniti zavode, ki jih je ustanovila družba. Navzoči so takoj darovali blizu 50 kron za družbo. Pri volitvi novega odbora so bili enoglasno izvoljeni: A. Berk, predsednik, S. Šalamon, tajnik, Ivan Kac, blagajnik. Namestniki: Fr. Pečnik, Mat. Šmid, Lovrenc Verčkovnik. Odbornik Fišer Ivan. Podružnica namerava prirediti med drugim tudi veliko narodno veselico v prid družbe.

Dveletna vojaška služba. Vojni minister je v delegacijah obljubil, da se uvede dveletno vojaško službovanje, če se zviša število vojaških novincev.

Perzijski šah Muzafer-ed-din je dne 8. t. m. umrl.

Listnica uredništva.

Hum: Kakšni so torej napisi, dvojezični ali samo nemški? Pozdrav! — Murščak: Mi nismo napadali, ampak smo samo povedali resnico, da niti ena tretjina absolventov ne pride kmetu v korist. S tem se slabo masčujete če odpoveste list, rajši bi bili doposlali stvaren odgovor, Z Bogom! — Sv. Marko: Pesmi ne sprejemamo! — Nova Štifta: Prosimo za take kratke novice, podpisati se Vam potem ni treba! Pozdrave! — Rajhenburg: Prisrčna hvala za to lepo novoletno darilo! Prosimo še za več! To bomo porabili dvakrat! Pozdrave! — Verzej: Ni vreden isti tat, da onjem pišemo! — Imeno: V prihodnji številki; hvala lepa! Živeli! — Kozje: Oprostite, ni nam bilo mogoče vsega prirediti. — Slov. Bistrica: Bilo nemogoče v zadnjem trenutku tako dolg članek sprejeti. Živijo! — Vsem drugim dopisnikom: Ker smo morali odložiti pride prihodnjič!

Tržne cene

v Mariboru od 5. januarja do 10. januarja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	—	—	—
rž		14	—	—	—
ječmen		16	—	—	—
oves		17	—	—	—
koruza		13	50	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		—	—	—	—
slama		—	—	—	—
fižola	1 kg	—	30	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	64	—	—
krompir		—	7	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	40	—	—
špeh, svež		1	40	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	20	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kisl		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	10	—	—

Loterijske številke.

TRST	63	85	2	70	53
LINC	37	15	81	22	14

Priporočam veieč. duhovščini moje

voščene sveče

najboljše kakovosti po najnižjih cenah s frankirano doposlajstvo. Zaloga: cerkvenih, Mitly sveč, zavitek 84 v. Kupujem čebelni vosek 1 kg 2 K 90 v.

Franc Gert

lecetar in svečar v Mariboru ob Dravi. 15 (3-2)

Podobice

male in večje, zobčaste in gladke

— dobite prav po ceni —

v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Obhajljive podobice

so v 84 različnih vzorcih na prodaj.

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu — Pri vprašanjih na upravnishstvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Na prodaj je lepo posestvo, obsegajoče okoli 17 oral rodovitnega zemljišta z primernim poslopjem, polovico pod pravo vrednostjo, za 2400 gl., pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Zelo ugodna prilika, posebno za: živino, svinje, sadije in vinorejca. Več pri posestniku Anton Maček v Kozjem. 2

Krojaškega pomočnika sprejme za trajno delo krojaški mojster Anton Klančnik v Suhi (Neuhaus, Labod (Lavamünd) Koroško. 9 (2-2)

Kovaškega učenca, pridnega in močnega, v starosti 14 do 17 let, sprejme Anton Ferenčak, kovaški mojster v Brezicah ob Savi. 13 (4-2)

Močen fant ne manj nego 15 let star, vsaj nekoliko tudi več nemškega jezika, se sprejme pri Ivanu Krois, lončarski in pecarski mojster v Deutsch Landsberg št. 65, štajersko. 6 (3-2)

Kravarja, pridnega, vestnega ter bolj priletnega, sprejme takoj proti pravnemu plačilu Fr. Plateis pri Sv. Jakobu v Slov. gorici. 2

Učenca, pridnega, ki ima veselo do mlinske obrti, sprejme Ležnik Stefan (valčni mlin), mlinar v Framu pri Kozjem. 779 (3-3)

Pravo kmečko slivovko in droženko, za katerih pristnost se jamči, prodaja gospa Jerič v Karčevini štev. 126 pri Mariboru ob graški glavni cesti. 2 (26-2)

Vsake vrste dobla od 4 m dolžine kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali kobilovora v Mariboru. Na to opozarjam posestnike, ki ne morejo dobiti daljših delov iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik žage, Maribor 18-18

Znano po ceni se kupi vse rezno blago, zgotovljene oblike in perilo v vsaki velikosti pri Adolfu Wesiak, Maribor, Dravske ulice 4. 608 12

Ženitbena ponudba. Trgovčin katoliški obrtnik, 44 let star vdovec, z dvema otrokoma 6-11 let išče vdovo ali priletno gospodinjico, katera bi imela veselje do trgovine, trdna gospodinja in nekaj premoženja do 1500 K. Ponudbe: "Veselo novo leto 1907", poste restante Celje. 7 (3-2)

Marijine kapljice.

Te kapljice se rabijo za vse notranje in zunanje bolezni — to je do sedaj najbolje hišno zdravilo, ki izvrstno deluje in pomaga v mnogih boleznih. Osebito deluje izvrstno proti protini (gihtu), reumatizmu, bodanju, trganju, glavobolu, zobobolu, prsobolu, kašlju, prehladu, sušici, jetrni in bubrežni bolezni, želodčni in črevesni bolezni, napihavanju, grču, zgagi, proti bljuvanju itd. Krepi živce in telo, torej neobhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznanih pisem.

Delujejo izvrstno in zanesljivo. — Dobrega in ugodnega okusa so, tako, da jih vsak rad vzame in tudi otroci.

Cena je franko na vsako pošto: 765 (10-4)

12 steklenic (1 tucat) 5 K, 24 steklenic (2 tucata) 8-60 K

36 steklenic (3 tucate) 12-40 K.

Manje od 12 steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročate samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu, Pakrac, Slavonija.

Zahvala.

Podpisani se tem potom zahvaljujem cenj. zavarovalni banki „Slaviji“ za mojo izplačano škodo po požaru, pri kateri sem imel premičnine zavarovane. Ker po pravih predpisanih dolžnosti nisem izpolnil, mi po likvidaciji ne pripade nobena pravica do odškodnine, vendar pa mi je zavarovalnica banka „Slavija“ potom milostno prošnje vso škodo k novemu letu 1907 izplačala. Priporočam to zavarovalnico vsakomur najtopleje; zavarujete svoje imetje pri domačem in slovenskem zavodu, kateri s svojimi člani pošteno postopa.

Prepole, 1. januarja 1907. 17 (1-1) Franc Sagadin.

Zahvala.

Podpisani izrekamo najtoplejšo zahvalo za vse obilne dokaze odkritosrčnega sočutja povodom smrti gospe

Terezije Lorbek

ter se še posebej zahvaljujemo preč. g. župniku, ki so vodili vkljub bolehnosti pogreb in g. kaplanu od Sv. Ruperta, ki je od daleč prišel spremljat pokojno k večnemu počitku. 19 (1-1)

Žalujoča rodbina Lorber, Rošker, Potočnik.

Srečno novo leto

♦ 1907! ♦

želi prečastiti duhovščini in cenj. svojim odjemalcem, priporočujoč se in proseč še nadaljnega zaupanja udani 16 (1-1)

Konrad Kager,

pasar in zlatar v Celju.

Voščene sveče

za svečnico, voščene zvitke, sveče za krst in obhajilo priporoča veleč. duhovščini

Jožef Dufek

svečar v Mariboru. Viktringhofgasse 30.

Oddaja tudi na letne račune. — Kapljajoči vosek za polovično ceno. 1 (5-2)

Služba okrajnega tajnika.

Okrajni zastop ormoški razpisuje s tem službo provizoričnega okrajnega tajnika z letno plačo 1200 K in eventualnimi nagradami.

Prosilci, zmožni obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi, imajo vložiti svoje z dokazili svojih sposobnosti opremljene prošnje najdalje do **25. januarja 1907** pri podpisnem okrajnem odboru. — Službo bo nastopiti takoj po imenovanju.

Prednost imajo tisti, ki so v enaki ali slični službi že bili nameščeni.

Okrajni odbor ormoški, dne 2. januarja 1907.

18 (2-1)

Načelnik: dr. Iv. Omulec.

Pozor! Bolnemu zdravje!**Pakraške želodčne kapljice**

Pakraške želodčne kapljice delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, izganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastanejo. Zdravilo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni kmečki in meščanski hiši. Naj vsakdo naroči in naslovi:

Peter Jurišić,

lekarnar v Pakracu št. 100

Slavonija.

Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

12 steklenic (1 ducat) 5 K, 24 steklenic (2 tucata) 8-40

36 steklenic (3 tucate) 12 K.

Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel:

Se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamlklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, prsni in pljučnih kataris. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenici 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v

6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja.

Prosim, da se naročite naravnost od mene pod naslovom:

620 21

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.**Kuverte**

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Izšel je težko pričakovani

Koledar

za

kmetovalca 1907.

Uredil dež. nadzornik J. Legwart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreji, krmljenje goveje živine in prašičev.

Prašičjereja, mlekarstvo, preiskovanje mleka, bolezni mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjereja, naprava sadovnjaka.

Vinoreja, priprava dobrega vina. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Prerač. v kile, orale in hektarje. Koledar, sejmi in še mnogo drugega.

Vezan je letos v posebno močno platno. **Cena s pošto K 1.80.** in se naroča pri **Ivan Bonaču v Ljubljani.**

Vsled prihranitve dragega povzvetja se naj znesek naprej dološlje. 278

Oznaniilo.

Posojilnica v Framu naznanja, da bo obrestovala s 1. prosincem 1907

vloge po 4 1/4 %

kakor dosedaj, posojila pa bo dajala

po 5 1/2 %.

proti vknjižbi na prvi stavek tudi po 5 %.

779 (3-2)

Ravnateljstvo.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 v Medjatovi hiši, v pritličju, Dunajska cesta 19

XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX

sprejema: zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi; 2. zavarovanja zvonov proti poškodb; in 3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in nezgode. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki. — Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Glavno poverjenishstvo za Spod. Štajersko in Koroško g. Avg. Weixl, Maribor.

Edina domača zavarovalnica! — Svoji k svojim!

12 12-1

Nova in najcenejša trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom

Grajski trg 2.

M. E. ŠEPEC

Burgplatz 2.

Maribor • (v lastni hiši)

priporoča za spomlad svojo veliko zalogo modnega blaga za dame in gospode. — Različne vrste pristnega platna za posteljne oprave, perila za dame in gospode, preproge, razne garniture za postelje, obleke za gospode in dečke, kravate itd. — Posebno velika izbira za neveste.

Postrežba točna in strogo solidna!

M. Berdajs

Maribor : Sofijin trg

priporoča svojo veliko zalogo
špecerijskega blaga in
vse vrste semena.

Nova trgovina
Mahorič & Šeligo

• Ptuj •

nasproti pošte in gostilne Vračko
priporočata slav. občinstvu svojo
najnovejšo zalogo manufakturnega
blaga ter vabita k obilnemu
obisku.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čistili duhovščini
in slavnemu občinstvu v iz-
vrševanje vseh v to stroko spa-
jajočih del in popravil.

Restavracija „Narodni dom“

v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati
v steklenicah, Zadravčev lutomerčan, dr. Stuhečev haložan i. dr.
— Piva: budjeviško in ob veselich tudi akcijsko laško. —
Kuhinja samo s svežimi jedili.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsa-
kovrstnega orodja za rokodelce,
vse vrste železnine, traverze, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Por-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!
Najcenejša, največja
ekspozitna trgovina!

Prosim, zahtevajte
veliki cenik, ki se
pošlje zastoj in
poštne prosto!

H. Suttner urar, Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža

prej v Kranju

priporoča svojo veliko, izborno

zalogo finih

švicarskih ur,briljantov, zlatnine in srebrnine
v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in
dobro, je to, da je razpošiljam
po celem svetu. — Na stotine pohvalnih pism
je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko
sam prepriča.

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga,
kakor: fine volnene obleke za neveste vsake barve, velikansko izbiro
lepih svilениh robev in predpasnikov. Dalje priporoča tudi jako dobro
modno sukno za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe,
platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše
perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče
prodajati blago 10% cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Tovarna za glinske izdelke

v Raču

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlete glin priznane
najboljše izdelke, kakor: patentovano zrezno in vsakovrstno drugo
stresno opeko opeko za zid, za obake, dimnike, rekona-o-peke,
plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

• Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenjarju A. Kaiser-ju. •

Nova trgovina z lesom in premošom

IVAN LAMPRECHTMARIBOR, Karčovina 138
ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vsih vrst lesa, drv
in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 24.

Velika zaloga raznega po-
hištva, ogledl., podob in
otročjih voz ekov. Cene jako
nizke. Prodaja tudi na obroke.

Perutninarji!

PALMA jamčeno sredstvo,
ozdravi vsako pe-
rutnico, ki oboša perutnice, je dris-
ljava, ima zapečene zadke in van
včasih zalega do zadnjega komada
pogine. — Pošljite 35, 55 ali pa
100 vin. naprej in naročite Palme
z navodilom poštne prosto. I. E.
Weixl, tičjeklajni preparati,
Maribor, Sofijin trg 3.

Špecerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špe-
cerijskega blaga ter različnega vina
in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in dro.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

= izborna pivo v sodcih in steklenicah. =

POSOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol mi-
lijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne
namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/2%. — Obrestna
mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarni, 6% za osebni kredit.

Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavni
pololetno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uradije se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izvzemši praznike.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 2.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke,
vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robev, naglavnih rut, nogavic itd.
Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojzij Pintertrgovina pri farni cerkvi v Slov.
Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)

priporoča raznovrstno blago, kakor:
manufakturno, špecerijsko, železo,
steklo, posodo, barve itd. na de-
belo in drobno.

To je novo!

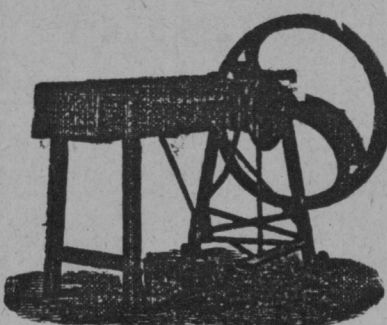
	glid.
1 prt (rjuha) brez šiva	— 76
1 odeja z dobro volno napolnjena	2 —
1 zglatnik s čistim perjem napolnjen	1 75
1 kg čistega perja brez prahu	— 85
1 slamnjača (Strohsack) z lanenega cviliha	1 60
1 odeja iz himalaja-volne	1 10
1 brisalka	— 19
1/2 ducata kuhinjskih brisalk	— 65
1 namizni beli laneni prt	— 45
1/2 ducata kavinskih servietov	— 24
1/2 „ belih servietov (veliki)	1 45
1 pisani namizni prt	— 48
1/2 ducata žepnih robev (beli ali pisani)	— 36
1 predpasnik iz lincerskega druka, na obeh straneh za nošo	— 49
1 batist predpasnik (beli)	— 19
1 pas iz žamet ali svile	— 17
1 dežnik, močen	1 80
1 šifon srajca (fina)	1 25
1 oksford srajca	— 85
1 Jagrova srajca	— 88
1 ženska srajca	— 48
20 m močnega belega platna	3 20
20 m vojaškega platna	3 90
1 cajgaste hlače (najboljše)	1 68
1 suknene hlače (močne)	2 60
1 par ženskih čevljev	3 85
1 „ moških čevljev	4 45

Tovarniška zaloga manufakturnega blaga

Alojzij Gniušek

Maribor, glavni trg št. 1.

Kupujte samo
pri narodnih
• tordkah in
obrtnikih!

Trgovina z železnino

„Merkur“

P. Majdič

— Celje. —

priporoča raznovrstne poljedelske stroje, posebno pa
slamoreznice

vsakovrstno jeklo, železnino in pločevine, železno po-
hištvo, peči za šole in zasebno porabo, peči za kurjavo
z žaganjem, štedilnike, kuhinjsko posodo, vodnjake in
vodovodne naprave, železne in svincene cevi.

Drsalice v vseh vrstah.

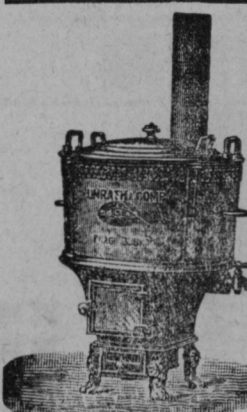
Nepremočljive vozne in komatne plahte.

Najboljša umetna gnojila so:

Tomaževa žlindra,
kalijeva sol, kajnit.

Vse stavbene potreščine:
traverze, cement, cevi iz
kamenščine in frstina.

Proti ognju in vlonu
varne blagajne.

Narodna gostilna

„Pri pošti“

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, iz-
vrstna domača vina ter mrzle
in tople jedi. Mar. Meden.

Barthelno
apno

za poklajo, najboljše kakovosti
priporoča

M. Berdajs, Maribor, Sofijin trg.